

BILTEN-GLASNIK-ŽIVILSKEGA KOMBINATA-ŽITO

LJUBLJANA, JUNIJ—JULIJ 1968

LETO III — ŠTEVILKA 6—7

Od stopinje do stopinje
z rokami delavcev
do 10-letnih uspehov

NAGRAJENI DELAVCI JUBILANTI OB 10-LETNICI

Ob 10-letnici kombinata Žito je bilo nagrajenih z ročnimi urami in priznanji nič manj kot 225 delavcev in delavk, ki so najmanj 10 let pri Žitu. Ti člani kolektivov Žita so naslednji:

DE UPRAVA

1. Abraham Marija
2. Alauf Lovro
3. Aljančič Stane
4. Bertoncely Marija
5. Bidovec Kristlina
6. Črnko Franc
7. Grafenauer Lidija
8. Gregorič Anton
9. Jerman Marjan
10. Kovačič Jože
11. Kralj Anton
12. Margon Milka
13. Močan Magda
14. Munda Valter
15. Ožbolj Robert
16. Pavčič Mirko
17. Podboršek Albin
18. Puš Slavko
19. Puferle Franc
20. Rojc Marlin
21. Sever Bojan
22. Šiberl Joža
23. Velkovrh Jože
24. Volčini Vera
25. Vukan Anton
26. Wernig Olga
27. Zmrzlikar Franc

DE PEKATETE

1. Belak Angela
2. Brulc Jože
3. Drglin Francka
4. Jerlah Jože
5. Jurca Marija
6. Lipicer Drago
7. Marušič Avgust
8. Pezdir Rezka
9. Primožič Ivanka
10. Rupnik Francka
11. Zajc Iva
12. Zupanc Erna

Šofer Marušič v DE Pekatete zadovoljen sprejema darilo

DE LJUBLJANA

1. Bozovičar Matevž
2. Brezavšek Avgust
3. Černak Marija
4. Čuk Ivan
5. Drašček Štefka
6. Femec Adolf
7. Ganlar Rudi
8. Grad Dore
9. Grčar Marija
10. Kladošek Avgust
11. Klobasa Anton
12. Kržišnik Jože
13. Lebar Alojz
14. Lipuš Mišo
15. Mlinarič Jože

16. Mohar Franc

17. Osjak Albin
18. Perc Drago
19. Rahne Jože
20. Roth Anica
21. Sadar Olga
22. Štibrič Rajko
23. Štraus Janez
24. Šušteršič Albin
25. Uršič Franc
26. Zemljič Franc

DE PEKARNA SAMOVA 10

1. Curk Ivan
2. Fišer Stane
3. Horvat Ludvik
4. Krese Franc
5. Miharja Marjan
6. Mugerle Ivan
7. Murn Maks
8. Planinc Franc
9. Podlogar Marija
10. Ritmanič Matej

Na sliki je skupina jubilarov Notranjskega področja

DE VRHNIKA

1. Car Štefan
2. Celarc Ivan
3. Gruden Anton
4. Kržič Marjan
5. Kunc Milan
6. Mivšek Feliks
7. Nagode Franc
8. Novak Ciril
9. Oblak Terezija
10. Repar Stane
11. Štampihar Janez
12. Turšič Franc
13. Zemljič Franc

DE DOLENJSKA

1. Jerič Marija
2. Radešček Anton
3. Srebrnjak Anton
4. Vencelj Jože
5. Malenšek Alojz

DE METLIKA

1. Hribljan Alojz
2. Malešič Pavla

DE DOMŽALE

1. Borec Jakob
2. Breznik Gregor
3. Cerar Rudolf
4. Drolc Leopold
5. Galien Bojan
6. Govekar Miha
7. Gregorič Martin
8. Gregorin Franc
9. Hribar Franc
10. Jemc Rudolf
11. Kavčič Martin
12. Kerč Jože
13. Klopčič Jože
14. Kobau Jože
15. Košir Franc
16. Lajevec Janez
17. Malež Jože
18. Počonik Damjan
19. Počonik Marjeta
20. Prašnikar Alojz
21. Rebolj Viljem
22. Ručigaj Ivan
23. Šimic Pavel
24. Šorn Slavko

25. Vrenjak Ivan
26. Vrenjak Ivan, sofer
27. Zalokar Ivan
28. Zalokar Jože

5. Bobnar Janez
6. Bric Robert
7. Butorac Marija
8. Čop Cvetka
9. Čovič Cecilija
10. Debelak Stane
11. Hudovernik Rezka
12. Humar Marija
13. Intihar Karel
14. Ivičič Cvetka
15. Jakopič Danica
16. Jurica Jože
17. Kalan Anica
18. Kolarič Peter
19. Lavližar Gašper
20. Pavlin Anton
21. Pintar Anton
22. Pintar Jelka
23. Plemelj Pavla
24. Podlipnik Jože
25. Počonik Anica
26. Pungaršek Jože
27. Rehberger Stane
28. Ruper Vinko
29. Šlibar Jože
30. Tavčar Marjan
31. Venger Julka
32. Vrbec Stanko

Direktor Gorenjskega področja je med najstarejšimi delavci te enote

DE KOČEVJE

1. Andoljšek Štefan
2. Gorša Rozalija
3. Marinč Jože
4. Mesojedec Cilka
5. Pandurovič Vinko
6. Pertinač Ivanka
7. Škoda Vida
8. Zavodnik Ivan
9. Znidaršič Anton

5. Jurica Jože
6. Lahajner Rafaela
7. Logar Angela
8. Maček Franc
9. Miklavčič Franc
10. Milojevič Pero
11. Novak Zmago
12. Peternejl Ivanka
13. Radojčić Velimir
14. Rus Anton
15. Studen Marija
16. Špič Filip
17. Štern Leopold
18. Vidmar Janez
19. Volčič Edvard

DE PEKARNA KRANJ

1. Bobnar Janez
2. Gašperšič Jože
3. Gorjanc Anton
4. Hvasti Franc

DE PEKARNA ŠMARTINSKA

1. Bajc Miroslav
2. Benčina Avgust
3. Bešlin Aco
4. Blažević Franc
5. Bunič Marjan
6. Erčulj Jože
7. Goričanec Valent
8. Gorišek Stanislav
9. Kavčič Ivan
10. Kolarič Miroslav
11. Kopač Francka
12. Korelc Janez
13. Križmanič Jože
14. Ljalič Faik
15. Okoren Dušan
16. Pirc Jože st.
17. Pirc Jože ml.
18. Poglavšek Jože
19. Ritmanič Matej
20. Slenko Franc
21. Turk Anton
22. Turman Pavel
23. Verbole Ignac
24. Vrabelj Jože
25. Zemljič Jakob

DE TRGOVINA

1. Adlešič Fani
2. Cirar Zofija
3. Dobrin Amalija
4. Fatur Mila
5. Jankovič Tončka
6. Kastelic Anica
7. Kirn Milena
8. Kočnik Urška
9. Prijatelj Marija
10. Ritmanič Nežka
11. Rodela Ruža
12. Tomažin Franc

DE GORENJSKA

1. Arh Jakob
2. Artelj Štefka
3. Bernard Jakob
4. Blaznik Mihael

Dosežen je bil velik uspeh

RAZGOVORI Z NAJSTAREJŠIMI ŽITOVCI

Nekako običaj je že, da se tisti, ki jim nekateri pravijo tudi »peresni praskači«, ob raznih pomembnih jubilejih spomnimo tudi ljudi, ki so v delovni ali drugih organizacijah preživeli največ svojih delovnih let in so s svojo prizadevnostjo doprinašali k uspehom in h krepitvi teh organizacij. Pogosto vedo prav ti iz svojih doživetij in spominov veliko povedati.

Desetletni jubilej je spodbudil tudi uredništvo našega glasila, da vsaj nekaj takšnih delavcev iz različnih delovnih enot kombinata Žito povprašamo, kako doživljajo to pomembno obletnico, kaj so doprinesli k uspehom podjetja in kaj pričakujejo ob nadaljnjem delu pri razvoju kombinata.

Vseh nagrajencev, ki so vsaj deset let člani kolektivov kombinata ni nič manj kot 225; tistih, ki so pa pri Žitu že daljše obdobje, pa seveda tudi nekaj desetletij. Zato naj vsi, ki sodijo takorekoč med najstarejše Žitovce, ne zamerijo, če se nismo spomnili prav vsakega, ampak smo jih izbrali pač iz vsake enote nekaj.

Tistim, s katerimi smo se namenili imeti kratke razgovore, smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Kaj čutite ob 10-letnem jubileju kombinata Žito?

2. Kako ste se vživeli v okolje, ko ste prišli v Žito, in kako se počutite sedaj?

3. Ali sodelujete tudi v samoupravnih organih, sindikatu in drugih organiza-

cijah Žita, pa morda tudi izven kombinata?

4. Kako naj bi, po vašem mnenju, potekal nadaljnji razvoj kombinata?

Na vsa ta vprašanja smo dobili dokaj zanimive odgovore, iz katerih je bilo moč razbrati, da so delavci Žita tesno povezani z dogajanjem v podjetju in zadovoljni, da je kombinat v si-

Nadaljevanje na 6. strani

SLAVNOSTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA KOMBINATA

SLOVESNO IN DELOVNO VZDUŠJE

SEJE SO SE UDELEŽILI TUDI PREDSTAVNIKI PEKARSKEGA IN KONDITORSKEGA PODJETJA IZ KOŠIC V ČSSR — FRANC PUTERLE PONOVO IZVOLJEN ZA GLAVNEGA DIREKTORJA — IZDATNA SREDSTVA ZA ONKOLOŠKI INSTITUT IN KLINIČNE BOLNICE

Nekaj dni pred uradnim praznovanjem 10. obletnice obstoja kombinata Žito in pred odprtjem avtomatičnega mlinarstva ter drugega dela silosa se je delavski svet kombinata skoraj v celoti zbral na slavnostni seji, ki pa je imela obenem tudi svoj delovni program.

Potem ko je predsednik DSK tov. Lipuš podal pregled sklepov prejšnje seje in so člani zapisnik te seje odobrili, je glavni direktor predstavil goste iz Košic v ČSSR, ki so pod vodstvom glavnega direktorja inž. Jana Ličke kot zastopniki pekarskega in konditorskega podjetja prišli na poslovni obisk v kombinat.

Člani DSK kombinata na seji zelo pozorno sledijo govoru predsednika

Tov. Lipuš je imel za tem izčrpen nagovor v počastitev desetletnega jubileja obstoja kombinata, v katerem je podrobno prikazal razvojno pot mlinarskih in pekarskih podjetij v Sloveniji. Orisal je vsa prizadevanja, ki so imela težnjo čim bolj razviti dejavnost kombinata in ki so konec koncev ob sodelovanju vseh delavcev in organov samoupravljanja rodila zavirljive in velike uspehe. Le-ti se danes kažejo na vseh področjih dejavnosti kombinata, v mlinarstvu, pekarstvu in testeninarstvu tako, da kombinat upravičeno uživa ugled najmočnejšega industrijskega podjetja teh vrst živilske stroke v Sloveniji in enega najmočnejših v Jugoslaviji.

Poudaril pa je, da ob dosežkih uspehov še ni konec dela, temveč bo treba stremeti za tem, da se bo kombinat še nadalje razvijal in krepil ter s tem koristno služil potrebam odjemalcev, svojim delavcem pa v prihodnosti zagotovil kar najboljše delovne pogoje in čim boljše življenjski standard. Člani DSK so ta izvajanja nagradili z navdušenim priznanjem, za tem pa z enominutnim molkom počastili spomin umrlih sodelavcev.

Sledil je pomemben sklep, na predlog predsednika DSK, da bo dal kombinat po 12.308 dinarjev za gradnjo onkološkega inštituta in kliničnih bolnic v Ljubljani in to v obveznicah za Skopje iz sklada skupne porabe. Sklep so izglasovali vsi člani DSK enotno.

življenjski prostor ne samo v Sloveniji, temveč tudi v drugih republikah. Menim, da bomo tudi vnaprej dosegali enake uspehe. Osebo prevzemam obveznost, da bom dal vse sile za doseg te uspehov. Zahvalil bi se vsem članom svetov delovnih enot, članom ZK in ZB ter sindikatu, ki so podprli mojo kandidaturu. Sam v sebi sem sicer preiščeval, ali naj se v nadaljnji tok dela še naprej vključim, in nato sklenil, da bom še naprej deloval, skupaj s samoupravnimi organi, za nadaljnji razvoj in s svojimi sodelavci storil vse v korist kombinata.«

delavce še več zmogljivosti za bivanje, da bodo lahko bivali tudi izven domov kombinata. Komisiji so za njeno delo — ker je sproti urejala vse potrebno, da so ljudje zadovoljni preživljali oddih — izrekli priznanje.

KADROVSKE ZADEVE

Iz kadrovskega poročila, ki ga je podal tov. Puš, je bilo moč ugotoviti, da je morala kadrovska socialna služba rešiti precej odgovornih nalog. Treba je bilo izvesti razporeditev določenega števila delavcev na nova delovna mesta, pripraviti kadre za nov mlin, jih šolati ter prav tako predlagati še druge delavce za šolanje.

Povod za to je bila zlasti reorganizacija mlinarske industrije, ker je dograjen nov mlin in ker so bili ali pa bodo ukinjene nekateri drugi mlini. Zaradi ukinitve mlinov je bilo treba razporediti ljudi na druga delovna mesta, da ne bi ostali brez zaposlitve. To je bilo brez motenj urejeno.

Delavci za novi mlin so bili na praktičnem izpopolnjevanju v podobnem mlinu v Subotici. Iz štirih pekarn pa bo odšlo šest delavcev na šolanje v Zagreb, da bodo pridobili visoko kvalifikacijo pekarske stroke.

Poleg omenjenega izobraževanja sta bila, ob sodelovanju z Delavsko univerzo Ljubljana Moste, v zimski sezoni organizirana dva tečaja za HTV v 17 skupinah.

Poročilo o kadrovske problematiki je delavski svet potrdil.

ŽELJE ZA USPEH

Gostje iz ČSSR so pozorno sledili poročilom v tem delu seje, nakar jih je tov. Puterle opravičil, ker so imeli še nadaljnje obveznosti. Ob tej priložnosti je spregovoril gl. direktor inž. Jan Lička. Le-ta je izrazil zadovoljstvo, da so lahko prisostvovali tej seji, obenem pa čestital tov. Pu-

Franc Puterle glavni direktor spel štiri leta

naj bi prišlo do izraza gospodarsko in politično sodelovanje med ČSSR in Jugoslavijo. Nazadnje se je zahvalil za povabilo, da je njihovo zastopstvo lahko obiskalo Slovenijo in da so si lahko ogledali razne obrate kombinata Žito.

NAKUP NOVIH STROJEV

Po odmoru je sledilo poročilo o potovanju v Italijo, kamor so odšli tov. Puterle, Jerman in Petrovič. Namen potovanja je bil obisk dveh tovarn, Braibanti v Milanu in Pavan v Gallieri Veneti, da bi se dogovorili o nakupu novih strojev, oziroma novih linij za tovarno Pekatete. Glede na pogovore v obeh tovarnah je omenjeno zastopstvo ugotovilo, da so pogoji glede nakupa strojev ugodnejši pri firmi Braibante, ker je njihova kvaliteta boljša.

Za tem je odšlo na ogled kratke linije v tovarno Braibante drugo zastopstvo, ki so ga sestavljali tov. Jerman, Žgur in Mesič, da bi ugotovi-

VOLITEV GLAVNEGA DIREKTORJA

Tov. Petrovič kot predsednik komisije za reelekcijo glavnega direktorja kombinata je nato nakazal, kako je potekala reelekcija. Omenil je, da DSK pač ne bo imel posebnih težav pri izbiri, kajti Izvršni svet SRS je v to komisijo imenoval dva člana, skupščina občine Ljubljana Moste Polje pa enega. Komisija je nato pregledala ponudbe za kandidaturu in se dokončno sestala 17. junija. Ob tej priložnosti je ugotovila, da je najprimernejši kandidat za glavnega direktorja ponovno tov. Franc Puterle, ki je izpolnjeval v zvezi z javnim razpisom v celoti vse pogoje.

Na podlagi tega je za dobo nadaljnjih štirih let predlagal za glavnega direktorja tov. Puterla. Za tem je predsednik DSK poudaril, da so se člani kolektiva v vseh delovnih enotah že davno prej odločili za kandidaturu dosedanjega direktorja, vendar je dal predlog na javno glasovanje. Člani DSK so predlog pozdravili z aplavzom in v celoti glasovali zanj.

Vidno ganjen je tov. Puterle spregovoril tole: »Zahvaljujem se vam in vsem članom kolektiva za izkazano čast in zaupanje, da ste me izvolili kot direktorja za nadaljnjo dobo štirih let. Tovarščini Lipuš je v svojem govoru povedal, da je bila doslej prehojena pot težka. Mislim pa, da so bili uspehi vidni in da si je kombinat poiskal svoj

SKRIB ZA REKREACIJO IN ODDIH

Sledilo je poročilo komisije za počitniške domove, ki ga je podal tov. Mihelič. Iz poročila je bilo moč posneti, da kombinat smotno skrbi za oddih in rekreacijo svojih delavcev, predvsem v svojih dveh domovih v Dramlju pri Crikvenici in na Pokljuki. Delavci si lahko privoščijo letni odmor po dostopnih cenah,

Delegacija iz Košic na seji DSK. Prvi na levi (sedi) gl. direktor inž. Lička

kajti podjetje prispeva svoj regres, ki je vračunan v ceno penzionov. Zanimanje med delavci pa se iz leta v leto večja, razen tega se je tudi, ob priključitvah, povečalo število delavcev. Zato so bili člani DSK mnenja, da bo treba v prihodnje zagotoviti za-

terlu k ponovni izvolitvi. Zaželel je delavcem in samoupravnim organom kombinata nadaljnje uspehe, poudaril je pozitivno stran povezave med obema podjetjema in izrazil željo, da bi obe podjetji sodelovali v prihodnje na vseh področjih te stroke, pri čemer

vili dejansko stanje in resničnost ponudb, ki jih je dobilo prejšnje zastopstvo kombinata. Po ogledu nekaterih tovarn testenin v Italiji je od njihovih lastnikov to zastopstvo dobilo priporočilo za nakup kratke linije s trakom, ne

Konec na 7. strani

Avtomatični mlin svečano odprt

ODPRL GA JE PREDSEDNIK MESTNEGA SVETA LJUBLJANE INŽ. MIHA KOŠAK — NAVZOČI ŠTEVILNI GOSTJE IZ SLOVENIJE IN DRUGIH REPUBLIK — POHVALNO MNENJE O NAPRAVAH

Četrtek, 27. junija 1968, bo ostal zapisan v zgodovini kombinata Žito z blestečimi črkami. Ta dan sta začela uradno obratovati dva najpomembnejša objekta kombinata, novi avtomatični mlin in drugi del žitnega silosa. Ta dogodek pomeni namreč precejšen preobrat v mlinski proizvodnji kombinata, še posebej zato, ker se bo le-ta kvalitetno izboljšala in prav tako pripomogla k izboljšanju kvalitete izdelkov v ostalih proizvodnih obratih, se pravi v pekarstvu in testeninarstvu.

O ureditvi in napravah novega, avtomatičnega mlina poročamo v posebnem sestavku, naše bralce pa naj bi seznanili, kako je potekala slovesnost ob odprtju novih objektov.

fakultete Ljubljana, tov. Leopolda Mačka, predsednika skupščine Ljubljana Moste-Polje ter predsednike in predstavnike ostalih občinskih skupščin, predstavnika JLA, predstavnike delovnih kolektivov, predstavnike družbeno političnih organizacij, predstavnike projektantskih in delovnih organizacij, ki so sodelovali pri gradnji našega kombinata, predvsem mlina in silosa, ter vse naše poslovne partnerje in prijatelje.

Dajem besedo predsedniku Mestnega sveta Ljubljana.

Za njim je stopil na govorniški oder predsednik Mestnega sveta Ljubljane inž. Miha Košak, ki je v krajšem govoru povedal naslednje misli:

Spoštovani gostje, tovarišice in tovariši!

Imam prijeto dolžnost, da na povabilo delovnega kolektiva živilskega kombinata ŽITO odprem in spustim v obratovanje kar dva nova pomembna objekta, 2500-vagonski silos in 120-tonski mlin.

Zal nimam ob tej priložnosti dovolj časa, da bi lahko podrobneje opisal desettletni uspešni razvoj kombinata in delo njegovega kolektiva, ki je od skromnih začetkov razdrobljene mlinske industrije, ob številnih težavah, dosegel z načrtno akcijo in zavestnim odpovedovanjem zavidanja vreden gospodarski uspeh. Vztrajnost in visoka delovna zavest vsega kolektiva od neposrednih proizvajalcev do vodstvenega kadra je gotovo v veliki meri prispevala k temu uspehu.

Živilski kombinat ŽITO zadovoljuje danes polovico potreb za mlevskimi izdelki, tretjino tržnih potreb s kruhom in tretjino potreb s testeninami na območju SR Slovenije. V desettletnem načrtu prevzete naloge, kot so bile osredotočene mlinske in testeninarske dejavnosti, graditev silosnih in skladiščnih zmogljivosti, uvedba sodobnega pekarstva, razvijanje vse sposobnejših strokovnih služb in kadrov ter ustrezna povezava z drugimi proizvajalci v tej panogi, so danes uspešno opravljene. S tem je dana osnova za nadaljnji dinamični razvoj v naslednjem obdobju, ki bo prinesel razširitev in obogatitev sedanjih osnovnih dejavnosti.

Ko gledamo objekte kombinata, ne moremo prezreti dejstva, da je ljubljanski del kombinata v tehničnem, tehnološkem in kadrovskem pogledu zaključena celota. Povezava treh osnovnih dejavnosti, mlinarstva, pekarstva in testeninarstva omogoča, da osnovne surovine preleđa v končne izdelke in jih nudi neposredno porabnikom.

Za izvajanje tako zahtevnega tehnološkega programa je potrebna tudi vrsta strokovnjakov najrazličnejših profilov. Le-ti so skupaj z vsem kadrom v veliki meri zaslužni za uspešno delo kombinata.

Ljubljana je s tem dobila živilski kombinat, ki lahko v polni meri nosi odgovornost za preskrbo mestnega območja z mlevskimi izdelki. Politika razvoja mesta je vedno dajala prednost sposobnim kombinatom, ki zagotavljajo rešitev ključnih problemov preskrbe prebivalstva. Lahko ugotovim, da je bilo prav v tem sodelovanju mesta in

kombinata ŽITO vzorno. Prepričan sem, da bo razvoj tekel naprej v tej smeri, kajti poraba v mestu hitro narašča in nujno je, da industrija ta razvoj zasleduje in prilagaja proizvodnjo potrebam tržišča.

Mislím, da je treba poudariti tudi dejstvo, da kombinat ni usmerjen zgolj v zadovoljitev lokalnih potreb, temveč da s svojo razvijajočo in kvalitetnimi proizvodi konkurira na odprtem tržišču. V tem smislu je poslovna politika kombinata v pogojih gospodarske reforme pravilno zastavljena.

Dovolite mi, da v imenu ljubljanskih občanov in Mestnega sveta Ljubljana izrečem kolektivu kombinata priznanje in najboljše želje za prihodnost.

Po končanih formalnostih so vsi udeleženci slovesnosti odšli na ogled mlina in silosa, kjer so jim podrobno o delu posameznih naprav tolmačili domači strokov-

njaki. Vsi, ki so si ogledali mlin in silos, so izrazili pohvalno mnenje o solidnosti obeh objektov in njihovih naprav.

Za tem je vodstvo kombinata priredilo gostom v hotelu Slon slavnostno kosilo, pri čemer je prišlo tudi do raznih poslovnih razgovorov in izmenjave medsebojnih izkušenj.

Ta dan je bil, kot rečeno, na Šmartinski cesti posebne veljave. Vse je živelo v prazničnem vzdušju, razpoloženje je bilo zadovoljivo, plapolajoče zastave pa so mimoidočim sicer nemo, a v vetru dokaj živahno prikazovale, da je bil ta dan v Žitu velik praznik.

Nekaj dni po odprtju mlina so si ga ogledali sindikalni funkcionarji tov. Kropušek, Švab in Bregar. Na sliki v mlinu

Že v zgodnjih dopoldanskih urah je bilo na upravi kombinata in v novem mlinu zelo živahno, opaziti pa je bilo tudi precej nerivoze, kot se ob takšnih dogodkih skoraj obvezno dogaja. Začeli so se namreč zbirati dokaj številni gostje, ki jih je bilo treba sprejeti, posamezne delavce so že precej pred slovesnostjo oblegali novinarji, vse bolj pa se je bližal čas začetka slovesnosti.

Med mlinom in silosom je zavzela položaj godba Ljudske milice, ki je z ubranimi zvoki priložnostnih skladb ustvarila že kar naprej svečano razpoloženje. Kmalu za tem so na ploščad pred mlin začeli prihajati gostje iz Slovenije in drugih republik, med njimi predsednik mestnega sveta Ljubljana inž. Miha Košak, ki mu je bila poverjena častna dolžnost odprtja objektov, pomočnik zveznega sekretarja za

gospodarstvo Djuro Uzelac, direktor zvezne direkcije za rezerve in prehrano Marko Uzelac, predstavniki skupščine SRS, Izvršnega sveta SRS, Gospodarske zbornice SRS, dokaj številni predsedniki in predstavniki slovenskih občin, zastopniki delovnih kolektivov ter družbeno političnih organizacij in poslovni partnerji.

Ob 11. uri je začel slovesnost odprtja glavni direktor tov. Franc Puterle, ki je naslovil na navzoče naslednji pozdrav:

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Dovolite mi, da ob 10-letnici kombinata »Žito« in zaključni prvi fazi naše gradnje lepo pozdravim v naši sredi tov. inž. Miho Košaka, predsednika Mestnega sveta Ljubljana, tov. Duška Avramova, generalnega konzula iz Milana, tov. Mirana Goslarja, predstavnika Skupščine SRS, tov. Rina Simoneti, predstavnika Izvršnega sveta, tov. Leopolda Kreseta, predsednika Gospodarske zbornice SRS, tov. Aleksandra Konjajeva, dekana Biotehnične

Gostje iz Košic:

»Poglabljajmo naše stike«

Zastopniki pekarskega in konditorskega podjetja iz Košic so se potem, ko so se udeležili seje DSK in pred odhodom iz uprave Žita zadržali v krajšem razgovoru še z novinarjem, da bi za naše glasilo povedali nekaj o svojih vtisih, ki so jih doživeli kot gostje kombinata Žito. Prav radevolje so se odzvali vabilu, da bi odgovorili na nekaj vprašanj. Mnenja zastopstva je iznesel glavni direktor inženir Jan LIČKO. Takole je potekal razgovor:

— Kakšne vtise odnašate z obiska pri Žitu in kaj ste vse opazili?

»Priznati moram, da nam je zelo ugajala čistoča in higiena v vseh vaših obratih. Poleg tega pa nam je zelo všeč posrečena lokacija obratov na Šmartinski cesti. Tu imate zelo smotno urejeno povezavo med posameznimi obrati, od surovine do končnih izdelkov je vse osredotočeno na enem mestu. Občudujemo smiselno ureditev mlina in v njem ureditev posameznih strojev. Sistem transporta od mlina do pekarnice, pa od mlina do ostalih obratov je dobro urejen.

Nasploh pa nam ugaja to, da si je vaše podjetje povsod zagotovilo dovolj razsežne in zadosne prostore, da vam ni treba več graditi novih poslopij. Ogledali smo si tudi vaš laboratorij, ki je zelo lepo urejen in znanstveno dogan ter ima na razpolago sodobne aparature.

V ostalem je čutili pri vas ekonomsko neodvisnost in možnost nakupa deviz za konvertibilno valuto.«

— Zanima nas, kakšna je vaša zamisel o sodelovanju med vašim podjetjem in kombinatom Žito v prihodnje?

»Povezavo med nami naj bi ustvarjali osebni stiki, izmenjava izkušenj na tehničnem in tehnološkem področju ter izmenjava receptur. Izmenjavo glede tehničnih problemov vidimo predvsem v pomoči pri nakupu teže dostopnih naprav, kot na primer gorilcev pri podjetju Ventilator v Zagrebu ali podobnega, kar pri nas težko dobimo.

Nadalje naj bi z naše strani omogočili ogled obratov pri nas, pa ustreznih tovarn, ko nas bo obiskalo zastopstvo Žita.

Gre tudi za rekreacijsko izmenjavo. Mi imamo v Tatrah rekreacijsko središče s 14 sobami, od katerih ima vsaka po dve postelji. Lahko bi se dogovorili, da bi vaši ljudje odhajali na oddih k nam, naši pa k vam. Prav tako imamo v Bolgariji, južno od Varne, slično rekreacijsko središče, kjer imamo 11 sob.

Menim, da bi te oblike medsebojnega povezovanja koristile fako nam kot vam in tako bi se kar najbolj zblíževali med seboj ter ustvarjali najtesnejše poslovne in tovariške odnose.«

— Končno še, kaj ob odhodu želite?

»V imenu našega zastopstva ter v imenu naših delavcev želim veliko uspehov celemu kolektivu Žita, da bi v prihodnje doživeli mnogo dobrega in da bi nas vaši ljudje čimprej obiskali.« je ob koncu razgovora povedal glavni direktor inženir Ličko.

PROSLAVE V VSEH ENOTAH

Razen osrednjega dogodka, slovesnega odprtja mlina in drugega dela silosa, so bile v okviru desetletnice na programu tudi proslave za kolektive vseh delovnih enot kombinata. Na teh proslavah so bile razdeljene delavcem, ki so v kombinatu vsaj 10 let, skromne, a lične nagrade v obliki ročnih ur ter okvirjenih priznanj. Ob tej priložnosti je bila podana zgodovina kombinata, delavci pa so preživeli za tem prijetno popoldne in večer v prijetnem razpoloženju.

OSREDNJE SLAVJE

Na dan odprtja je vodstvo kombinata povabilo vse goste in najzaslužnejše delavce, zastopnike izvajalcev del in projektante novih dveh objektov na skupno kosilo, ki je bilo v prostorih hotela Slon.

Ob tej priložnosti so najuglednejši gostje izrekli zdravice ob tako pomembnem delovnem uspehu kombinata samoupravnim organom in vodstvu Žita vse priznanje, izrekli pa so seveda tudi priznanje zunanji sodelavcem, ki so dali svoj delež k dograditvi.

Navzoči gostje, med njimi številni predsedniki občin iz Slovenije, pa udeleženci izven meja Slovenije, ženci izven meja Slovenije, niso skrivali ugodnega presenečenja in ne priznanja ob vseh dosedanjih desetletnih delovnih uspehih kombinata.

sveta delovne enote, ki je v daljšem nagovoru prikazal dosedanje uspehe kombinata. Direktor enote je nato razdelil nagrade jubilarantom, vsi delavci pa so še posebej prejeli v spomin majhne prikupne vaze s spominskimi napisom. Po kosilu so nekateri »udarili« partijo balinanja, drugi pa so s pesmijo in v razgovorih preživeli popoldne.

Pekatete so zbrale svoje delavke in delavce kar v jedilnici svoje tovarne. Po govoru predsednika sveta delovne enote je direktor enote razdelil jubilarntkam in jubilarantom darila, nakar se je razvilo nadaljnje slavlje in veselje ob zvokih glasbe.

Uprava je priredila slovesnost v prostorih Doma JLA, kjer so imeli najprej uvodne formalnosti. Predsednica sveta delovne eno-

nu uprave pozdravil tovariš Slovinc.

Pekarna Šmartinska je opravila slovesnost prav tako v jedilnici svojega obrata. Po uvodnem nagovoru predsednika sveta delovne enote in po razdelitvi nagrad se je razvilo prijetno razpoloženje, delavce pa je obiskal tudi glavni direktor tov. Puterle, ki jim je spregovoril nekaj spodbudnih besed. Poudaril je, da bo treba še naprej stremeti za kvaliteto proizvodov ter za večjo produktivnostjo, zakaj le tako se bodo pokazali nadaljnji uspehi.

Pekarna Samova je priredila slavlje v svojih prostorih, katere so delavci okusno opremili. V tej enoti je govoril o pomenu jubileja direktor enote, nakar je predsednik sveta enote razdelil nagrade. Delavci so bili zelo veseli obiska glavnega direktorja Puterla, ki jim je v krajšem nagovoru izrekel priznanje za njihovo dosedanje delo in za to, da so v pekarstvu prvi največ doprinesli k začetni integraciji pekarstva v okviru kombinata Žito.

Pekarna Kočevje je imela svojo proslavo v lastnem lokalu, v prodajalni in mlečni restavraciji Mojca, kjer so se zbrali vsi delavci in delavke. Tudi le-ti so poslušali govor o pomenu jubileja, najstarejši po delovnem stažu pa so prejeli nagrade. V imenu uprave sta jih pozdravila tov. Puš in Puterle.

Pekarna Novo mesto in Dolenjsko področje sta imela skupno proslavo v Suhorju v Beli krajini, kjer so vsi skupaj preživeli prijeten dan v tovariškem vzdušju. Najstarejši delavci so tudi tukaj prejeli nagrade. Oba kolektiva sta bila prijetno presenečena ob obisku glavnega direktorja Puterla, ki jim je spregovoril

Upokojeenci na Vrhniki so izrabili priložnost za fotografiranje z glavnim direktorjem

o dosedanjih uspehih in o prihodnjih načrtih kombinata.

NAJLEPŠE NA VRHNIKI

Notranjsko področje se je menda najboljše pripravilo na to slavlje. Vsi delavci in delavke so se zbrali v hotelu Mantova, k slovesnosti pa so povabili tudi vse upokojeence in še predsednika skupščine občine Vrhnika tov. Široka.

Predsednik sveta delovne enote je najprej spregovoril o pomenu jubileja podjetja, ob tem pa je analiziral še interno dejavnost in uspehe delovne enote same. Dejal je, da je bilo uspešno delo posledica prizadevanja vseh članov kolektiva, prav tako tistih, ki so že umrli. Nato so počastili spomin umrlih z enominutnim molkom.

Direktor delovne enote je nato razdelil nagrade, za njim pa je spregovoril predsednik občine tov. Širok in med drugim dejal:

»Zahvaljujem se vam za pozornost in povabilo. Industrija na Vrhniki je mnogo pripomogla h gospodarskim uspehom občine. Poprej je vodila v proizvodnji

Industrija usnja, kasneje pa se je struktura spremenila. Ob vsem tem je tudi vaš mali kolektiv s 40 delavci veliko pripomogel h gospodarskemu razvoju našega kraja. To pomeni veliko in vam ob vaši slovesnosti prisrčno čestitam.«

Tudi to enoto je obiskal glavni direktor Puterle, ki so mu delavci izročili okusno in dragoceno darilo. Vidno presenečen se je glavni direktor zahvalil za darilo in v krajšem nagovoru povedal tole:

»Vaša delovna enota je bila vse od začetkov najnaprednejša. Pokazala je, kako je treba urejati delo, da bodo obrati bolje delali in tudi delavci od tega kaj imeli. Zato zaslužite vse priznanje. Želim pa, da s podvojenimi močmi delamo vsi še naprej za napredek kombinata.«

Tako smo na kratko prikazali, kako so proslavili 10-letnico kolektivi delovnih enot kombinata. Morda smo bili nekje bolj površni, nekje bolj izčrpnji, vendar smo s tem hoteli prikazati le majhen otenek iz jubilejnih prireditvev.

Nagrajenci pekarne v Samovi z glavnim direktorjem

Omenimo naj še, da so udeleženci izkoristili priložnost tudi za to, da so navezali poslovne stike in se dogovarjali o nadaljnjem poslovnem sodelovanju.

Prijetno razpoloženje je vnašal med široki krog ljudi orkester, posebno navdušenje pa je vzbudil projektant novega mlina, inženir arhitekt Didek, ki je odigral nekaj melodij na violino, ob spremljavi orkestra.

Ko so se začeli popoldne razhajati, so vsi izrekli svoje zadovoljstvo ob povabilu na slovesnost in zaželeli še mnogo uspehov v nadaljnjem delu kombinata.

OBISK PRI ENOTAH

Ljubljansko področje je imelo svojo proslavo v prijazni gostilni Lovše v Sneberjah. Razen redkih izjem so se tega slavlja udeležili vsi delavci in delavke. Slovesnost je začel predsednik

te je najprej spregovorila o pomenu proslave, nato pa so bila razdeljena darila jubilarantom. Sledilo je kosilo, nato pa so se udeleženci predali ugodnemu razpoloženju.

Gorenjsko področje si je pripravilo proslavo v sindikalni dvorani pekarnice na Lescah, kjer so se zbrali vsi delavci in delavke delovne enote iz Lesc, Kranja, Jesenic in od drugod. Po govoru predsednika sveta delovne enote je direktor razdelil darila, udeležence pa je v imenu uprave kombinata pozdravil tudi tehniški direktor tov. Jerman.

Domžalsko področje je organiziralo proslavo v Moravčah, v domu TVD Partizan. Delavci so se pripeljali v Moravče skupaj z avtobusom. Tudi tu je predsednik sveta delovne enote govoril o dosežkih kombinata, direktor pa razdelil nagrade. Zbrane je v ime-

Ko je bil novi avtomatični mlin na Šmartinski cesti odprt, si ga je ogledalo precej gostov, pa tudi nekateri kolektivi ljubljanskih delovnih enot kombinata; veliki večini naših bralcev, članov ostalih delovnih enot pa ni bila dana možnost, da bi mlin videli v notranjosti. Zato je brez dvoma prav, da ga vsaj v glavnih obri-sih opišemo.

Visoko poslopje — čeprav nekoliko v senci še višjega silosa — kaže že od daleč videz možnosti, saj se vzdiguje nad pritličjem še pet nadstropij navzgor, vsako od nadstropij pa ima svojo posebno funkcijo. Najprej naj naštejemo, katere naprave so v posameznih nadstropjih.

STROJNA OPREMA

Celotna zgradba obsega pravzaprav dva oddelka, če ju lahko tako imenujemo — mlin in čistilnico.

Mlin — naprave v mlinu so razporejene takole: v pritličju so glavne transmisije za pogon mlinskih valjev, rahljači in podnožje pnevmatičnih transportov. Zraven so še klasični mehanični mešalniki, razen tega pa tudi fluidne naprave in podnožja elevatorjev. Elevatorji so napeljeni vse do petega nadstropja in služijo, hkrati s transportnimi napravami, za odvajanje moke v centralno skladišče, tovarno testenin in pekarstvo na Šmartinski cesti. V prvem nadstropju je 14 valjčnih stolov za mletje, poleg njih pa je glavna razdelilna plošča. V drugem nadstropju so razdelilni cevovodi in rezervoar za žito. V tem in nadaljnjih dveh

nadstropjih so tudi celice za moko. V tretjem nadstropju je 6 čistilnih strojev za zdrob in 6 strojev za čiščenje otrobov, ki jim sicer pravijo tudi vrgači. V četrtem nadstropju je 7 šestdelnih planskih sit, v petem nadstropju pa glave pnevmatike s filtri, ventilatorji in zračni zaporni elementi — cikloneti. Tu sta še dve veliki rešeti za čiščenje žita (redlerja), transportni polž, glave elevatorjev in filtrne naprave za zračenje celic.

Čistilnica — ta ima naslednje naprave: v pritličju sta dve pralnici za žito, podnožja elevatorjev, transportne naprave iz celic v transportne elemente, procentni mešalci in transportni polži. V prvem nadstropju so čistilni stroji, in sicer znamke Evreka, dve pa vetrni kaskadi, dalje podnožje kondicionerja. V tem in

Dosežen je bil velik uspeh

Nadaljevanje z 2. strani

cer kratki, desetletni dobi dosegel precej večje uspehe, kot so jih sprva pričakovali. Bolj ali manj enotni so si vsi tudi v tem, da se v kolektivu dobro počutijo, marsikdo pa je tudi pribil, da bi bilo treba med vsemi delavci v prihodnje precej bolj utrditi delovno disciplino, zakaj le tako bo lahko kombinat dosegal tudi v nadalje takšne ali pa še boljše uspehe, kot jih je doslej. Sicer pa je skratka najbolje, da sami preberete, kaj so nam posamezniki povedali, saj si boste pač tako najbolje ustvarili sliko njihovih mnenj.

● **MICA BERTONCELJ — UPRAVA:** opravlja delo obračuna proizvodnje v okviru tehnične službe. V živilski stroki dela že 30 let, pri Žitu je 18 let.

1. Vsak dober gospodar ima določen cilj, ko gleda v

prihodnost, pri tem pa razmišlja, ali mu bo uspelo ta cilj tudi doseči. Če pa kasneje pogleda nazaj, pomisli, kako je doba od zastavljenega do doseženega cilja hitro minila. Tako je bilo tudi v kombinatu: desetletno delo je bilo zelo plodno, seveda ob ugotovitvi, da so nekateri v to delo vložili veliko svojega truda, drugi pa precej manj. Če se sedaj vsak sam vprašuje, koliko si je prizadeval, je prav, da si po svoji vesti na to tudi sam odgovori.

2. Začetek mojega dela pri žitu, v tedanji Mlinski industriji Domžale, ni bil lahek. Spričo discipliniranosti, ki sem je navajena, pa sem se v tedanji položaj vživela, ker sem vedela, da se moram. Danes čutim do svojega dela veselje, zaradi česar se tudi dobro počutim, sploh pa še posebej takrat, kadar vidim, da imajo moji sodelavci pri skupnem delu enako zanimanje in skrb za rast in razvoj kombinata.

3. Sem članica delavskega sveta kombinata in predsednica sveta delovne enote uprava, izven podjetja pa ne sodelujem nikjer. Si-

cer pa delo po osem ali še več ur na dan v podjetju terja mojo absolutno prizadevnost, zaradi česar si moram v prostem času pač privoščiti nekoliko počitka. Tako mi ne ostaja nič časa za kakšno drugo dejavnost.

4. Želim, da bi kombinat dosegal tudi vnaprej takšne ali še večje uspehe. To pa je seveda tesno povezano s prizadevanjem vsakega člana kolektiva, tudi na upravi. Menim, da bi bilo dobro položiti na srce — zlasti nekaterim delavkam in delavcem na upravi — priporočilo, da bi postali vendarle bolj disciplinirani, kot so. Redno zamujanje ali predčasno odhajanje z delovnega mesta je odkrito spričevalo prizadevnosti vsakega posameznika. Koliko ur in denarja bi lahko prihranili, če tega ne bi bilo. Vsak na svojem delovnem mestu naj bi delal tudi bolj z glavo, ne pa kot

kakšen avtomat. Rezultati dela bodo vsekakor boljši, če bomo torej na upravi uspeli utrditi disciplino do takšne ravni, da bi bili lahko vzgled ostalim delovnim enotam. Zavedati se moramo, da je treba delati v prid podjetja, ki nam daje kruh. Le tako bomo lahko tudi v prihodnosti doživljali še nadaljnje uspehe našega kombinata.

● **JOŽE POGLAŠEK — PEKARNA ŠMARTINSKA:** v pekarni je skladiščnik surovin, sicer pa VK pek. V stroki je 37 let, pri Žitu pa od leta 1951.

1. Občutiti in videti je velik napredek, tako v mlinski industriji kot v pekarstvu. Tega s starim načinom dela ne bi mogli nikdar doseči. Zavedamo se tudi tega, da bi imeli tudi boljše dohodke, če bi bile razmere na tržišču drugačne, kot so. Morda bi bilo lahko bolje tudi, če bi se pred leti združili s pekarno Center. S tem bi postali še močnejše oziroma najmočnejše podjetje.

2. Osebnost sem se ob prihodu v Žito zelo hitro in dobro vživela v okolje. Moram reči, da se počutim tu-

di prav dobro, le da bi mi bil rešen še stanovanjski problem, ker imam majhno stanovanje in sem prosil za zamenjavo. Upam, da mi bo podjetje tudi to rešilo.

3. Sem član sveta delovne enote in podpredsednik sindikalne podružnice, zraven tega še član dveh komisij v podjetju. Zaradi bolehnosti pa se izven podjetja ne udeležujem.

4. Na nadaljnji razvoj kombinata gledam z optimizmom. Zlasti, ker se je uveljavila zelo dobra kvaliteta nekaterih proizvodov naše pekarnice, posebno žemljel in peciva, s čimer bomo lahko tolkli konkurenco. Prav tako mi daje upanje novi mlin, ki bo lahko proizvajal kvalitetnejše blago, ko bo dokončno vtečen. Tedaj se nam ne bo treba bati konkurence. Seveda pa bomo morali vsi še bolj pomisliti na delo, saj danes delavci mnogokrat postavljajo na prvo mesto osebne dohodke, ne glede na težino in kvaliteto dela. Večkrat bi morali narediti tudi kakšne nadure, pa jih nekateri delavci neradi opravljajo. Jaz gledam na vse to takole: kombinat je naš grunt, ki ga moramo dobro obdelati, da bomo dobili čim boljše sadove, saj bomo imeli od tega korist prav vsi. Zaradi tega bo potrebno, da bo vsak na svojem delovnem mestu dosledno opravil vse tisto, kar mora narediti. Torej bo treba okrepiti delovno disciplino, s čimer bomo največ doprinesli k nadaljnemu razvoju in h krepitvi našega kombinata.

● **JAKOB ZEMLJIČ — PEKARNA ŠMARTINSKA:** VK pek in vodja ekspedita pekarnice. V stroki dela že od leta 1937, pri Žitu pa je od leta 1951.

1. Po mojem mnenju je bil v 10 letih dosežen velik uspeh, ker se je uresničil zastavljeni načrt. To pa je pomemben uspeh tudi za nas, ki delamo v kombinatu. To čutim ob 10-letnem jubileju našega kombinata Žito.

2. Pred prihodom v Žito sem v Šiški opravljal enako delo in mi ga ni bilo tukaj težko nadaljevati. Seveda pa je tempo distribucije sedaj precej večji, ker gre v prodajo več izdelkov. Delo je precej živčno in ni tako lahko, kot bi si kdo predstavljal. Sploh, ker so pri našem delu na dnevnem redu noči. Tudi plače bi lahko bile boljše. Sicer pa so odnosi zadovoljivi.

3. Sem član sveta delovne enote, razen tega odbornik ZB na terenu. Preveč pa se ne morem udeleževati, ker moram začeti z delom vsako noč najkasneje ob 2. uri, nekaj časa pa moram prihraniti za počitek.

4. Naš cilj v prihodnje naj bi bil predvsem kvaliteta izdelkov, v čemer imajo prednost sedaj žemlje in pecivo. Treba bo tudi čim bolj osvajati trg, da bi lahko tudi čim več izdelkov

prodali. Manjka nam več kvalificirane delovne sile, delavci bi morali posvečati več pozornosti kvaliteti izdelkov, pa tudi pri transportu bi morali bolj paziti na izdelke. Jasno pa je, da bosta kvaliteta in hitra dobava blaga porabnikom veliko pripomogla k našim uspehom v prihodnje.

● **DRAGO LIPICER — PEKATETE:** sedaj je v tovarni komercialist. Zaposlen je bil od leta 1936 v trgovski stroki, pri Žitu pa je od leta 1955.

1. Čutim ponos, da se je podjetje v 10 letih tako razvilo in postalo v tem času v živilski stroki prava veselisa v Sloveniji in drugod.

2. Ko sem prišel k Žitu, sem se kar hitro in dobro vživela. Med sodelavci se počutim dobro. Žal pa imam premajhno stanovanje in sem menda edini med starejšimi člani kolektiva, ki mi ni uspelo še dobiti večjega življenjskega prostora.

3. Sem član delavskega sveta kombinata, poprej sem bil predsednik sveta delovne enote. Izven Žita sem tehnični vodja smučarskega kluba Krim in aktivni smučar. Zelel bi, da bi se tudi pri Žitu zavzeli za rekreacijsko in športno dejavnost.

4. Kot član DSK bom še nadalje vlagal ves svoj trud in sodeloval pri vseh akcijah za uspeh nadaljnega razvoja kombinata. Menim, da bi bilo treba nujno rekonstruirati tovarno testenino, kot je to že zamišljeno. Takrat bomo lahko tudi v naši delovni enoti dosegali večje rezultate, saj ima tovarna lepe perspektive.

● **DRAGO PERC — LJUBLJANSKO PODROČJE:** je VK mlinar in sedaj skladiščnik v centralnem skladišču. V stroki je 20 let, pri Žitu pa od leta 1948.

1. Iz leta v leto vidim nove spremembe, zlasti pa, da se je kombinat zelo razvil. Delovni pogoji so mnogo lažji. Včasih smo morali vse blago prenašati na rokah, sedaj je vse mehanizirano. Zato je odveč, če kdo se-

daj tarna, da je delo težko, saj so se delovni pogoji bistveno spremenili na bolje.

2. Začetki pri Žitu so bili težki. Ko pa sem se delu privadil, ni bilo zame več problemov in sedaj mi ni žal, da sem si izbral prav ta poklic. Medsebojni odnosi pri nas so v redu, tudi v kombinatu naletim na podporo. Sploh pa sem vesel sedaj, ko so meni in še nekaterim mojim delovnim tovarišem končno le odobrili kredit, da si bomo zgradili lastne domove.

3. Sem predsednik sveta delovne enote in član DSK, izven Žita pa sem bil prej aktiven pri Svobodi, ker imam za to veselje. Sedaj mi vzame veliko časa gradnja doma, pa tudi v skladišču delamo večkrat čez uro, ker je sedaj najbolj nujna potreba.

4. S takšnim trudom in delom, kot ga je pokazala večina delavcev dosedaj, in ob smotrnem nadaljnjem vodstvu podjetja upam, da bo mogoče tudi v prihodnje dosegati solidne uspehe. Tako pa bo kombinat postal še močnejši v boju za osvajanje tržišča ter v konkurenčnem dvoboju z ostalimi sorodnimi podjetji.

● **STANISLAV ŠORN — DOMŽALE:** VK mlinar, obratovodja mlina na Viru. V stroki 41 let, pri Žitu pa je že od leta 1948.

1. V zadnjih desetih letih se je mnogo izboljšalo, tako glede mehanizacije, glede pogojev dela in delovnega časa, ki je sedaj bolj urejen. Včasih smo delali en teden po 12 ur ponoči, en teden pa 12 ur ponoči, pa tudi trpljenja je bilo več. Zares smo v kombinatu zelo napredovali.

2. Ko smo prišli iz Mlinske industrije Domžale v okrilje Žita, smo gledali na prihodnost nekako s strahom. Ko pa smo se vpeljali in se drug drugega navadili, smo pa videli, da je to res podjetje, ki lahko nekaj doseže. Ko danes gledamo nazaj na preteklo dobo, smo prijetno preseščeni in seveda zadovoljni, ker se je zastavljeni program v celoti uresničil, čeprav smo vanj sprva dvomili.

3. Že poprej sem delal dolgo v DSK, nato nekaj časa ne, v novi mandatni dobi pa sem spet član DSK. Kot obratovodja pa sodelujem vselej na sejah sveta delovne enote. Na domačem terenu ne sodelujem, saj je mnogo dela na delovnem mestu, sploh sedaj, ko sprejemamo nove pošiljke žita.

4. V samoupravnih organih nameravam še naprej sodelovati. Sicer pa moje delo v stroki zahteva mojo polno zavzetost in me hkrati tudi veseli, ker je kombinat doslej vse dosegel, kar je bilo v programu. Želim pa, da bi oba mlina, na Viru in v Homcu, tako rekonstruirali, kot je to s programom predvideno. Tako

Poglejmo v osrčje mlina

Nadaljevanje s 5. strani

naslednjem nadstropju so še celice za žito. V **drugem nadstropju** sta dva ščetkalna stroja in dva kondicionerja, v **tretjem nadstropju** pa spet dva ščetkalna stroja ter celice za moko, ki so tudi v četrtem nadstropju. V **četrtm nadstropju** je priprava za čiščenje žita (aspirator) ter podnožje ciklonov z zračnimi zaporami. V **petem nadstropju** pa so 4 ventilatorji, 2 avtomatični tehtnici za žito, 2 vlažilna aparata, transportne naprave, pogonska gred z motorji, veliko rešeto za čiščenje žita (redler), posoda za izravnavo tlaka in transportni polži.

Vse naprave so izdelala podjetja Ventilator iz Zagreba, Mlinostroj iz Domžal, DIK Djurdjenovac ter podjetje iz Slavonske Požege.

DELOVANJE NAPRAV

Mlin je pneumatičen in ima zmogljivost obratovanja 120 ton na 24 ur. Sprejem surovine poteka iz žitnega silosa v mlinski silos, ki sta povezana s poševno cevjo, ki ima naklon 28°. Mlinski silos ima zmogljivost 720 ton na 7 dni v 12 celicah po 60 ton, zmogljivost polnjenja pa je 60 ton na uro.

Čiščenje surovin poteka v klasični čistilnici, novost je kondicioner za toplotno pripravo pšenice, s čimer je moč doseči povečanje odstotka izmeljave terboljšanje

pecilnosti moke. Zmogljivost je 6 ton na uro, stroji pa imajo zmogljivost 3 do 4 ton na uro. Zato poteka čiščenje v dveh fazah:

v prvi fazi gre za črno čiščenje: zrnje gre najprej skozi napravo za čiščenje žita, nato ga vejajo na valjalniški bateriji, izdvojijo lom na spiralnih vajalnikih in končno zrnje očistijo na Eureka;

v drugi fazi gre za belo čiščenje: zrnje najprej kombinirano prejejo in nato s tehtanjem določajo njegovo kakovost. Za tem sledi vlaženje, odležavanje, ščetkanje, prevetritev, vlaženje luskin, nakar gre zrnje v mletje.

Mletje žita se začne potem, ko pride iz čistilnice. Najprej žito drobijo v petih dvojnih prehodih, za tem meljejo okrajke v treh prehodih, drobijo zdrob v treh prehodih in meljejo, vse na valjčnih stolihi. Temu sledi sejanje na planskih sitih, čiščenje zdroba na strojih za čiščenje zdroba, čiščenje

otrobov na otrysalcih in končno raztresanje polproizvodov po pnevmatičnih oddeljevalcih.

Vsemu temu sledi mešanje, ki poteka po klasičnem načinu v 12 celicah, iz mešalnice pa se oddaja moka v embalaranje v centralno skladišče.

Transportiranje moke s pomočjo fluidnih transportnih naprav poteka prek avtomatičnih tehtnic v tovarno testenin in v pekarno. S to napravo je mogoče transportirati celodnevno proizvodnjo v eni izmeni.

Moka bo ležala v celicah mlina v količini 840 ton, medtem ko bodo svežo moko lahko takoj uporabljali v tovarni testenin.

Posebnost novega mlina je registracija količin surovine in proizvodov s pomočjo avtomatičnih tehtnic. Velika prostornina celic za skladiščenje in ležanje pšenice omogoča pravilno pripravo in mešanje surovine, kar je pogoj za normalno delo v mlinu.

Dosežen je bil velik uspeh

Nadaljevanje s 6. strani

pa bomo lahko vsi pripomogli k nadaljnji krepitvi gospodarske moči in k dobremu obstoju kombinata.

● **BOJAN GALIEN** — **DOMŽALE:** višji komercialni referent delovne enote Domžale. Leta 1948 se je zaposlil v tedanjem trgov-

SLOVESNO IN DELOVNO VZDUŠJE

Nadaljevanje s 3. strani

pa s cilindri, ki imajo kratko življenjsko dobo.

Po vsem tem je bil obporočilo DSK podan predlog, naj bi za zdaj kupili predvsem dolgo linijo tovarne Braibanti, ki pogojem dela v Pekatetah najbolj ustreza. Pogodbo pa naj bi kombinat podpisal šele, ko bodo doseženi končni pogoji. Odločitev

o kratki liniji naj bi sprejel DSK kasneje.

Člani DSK so se s predlogom strinjali.

V nadaljevanju seje so člani DSK razpravljali še o delu komisije za osebne dohodke, o nekaterih stanovanjskih vprašanjih ter o odpovedi pogodbe s stanovanjskim podjetjem Bežigrad-Mosče in o sklenitvi pogodbe s stanovanjskim podjetjem Dom v Ljubljani.

Takšen je bil torej potek slavnostne seje delavskega sveta kombinata ob zadnjih slovesnih dogodkih, pač slovesen in hkrati še deloven, kajti ob sedanjih doseženih uspehih je treba že razmišljati o delu v prihodnje, o novih nalogah, ki jih bo moral opraviti delavski svet kombinata, seveda ob sodelovanju celotnega kolektiva.

T. B.

Po končanem obisku na seji DSK so imeli gostje iz ČSSR krajši razgovor

skem podjetju Žitofond v Ljubljani. Preden je bil odrejen za tajnika Zveze mlinov LRS, je bil na delovnem mestu delegata Žitofonda za Ljubljana mesto in okolico. Po reorganizaciji Zveze mlinov leta 1952 se je zaposlil v Mlinski industriji v Domžalah. Ob združitvi leta 1958 je delal kot referent prodaje.

1. Mnenja sem, da jih je zelo malo, če ni to edinstven primer pri nas, da bi neka panoga industrije dosegla v tako kratkem obdobju tako velik razmah, da ne govorim o napredovanju v tehnologiji proizvodnje, kakor tudi v sami organizaciji dela.

2. V podjetju se počutim dobro, saj delam v kolektivu, ki je enoten in tovariški, za kar so dokaz dosežani uspehi, kakor tudi vsakodnevni odnosi pri delu.

3. Pred kratkim mi je potekla mandatna doba v DSK in SDE. Sem pa tajnik sindikalne podružnice DE Domžale, sodelujem tudi v nekaterih komisijah pri SDE.

4. Vem, da nas čakajo v prihodnosti še večje in težje naloge, vem pa tudi, da jih bomo lahko premagovali le, če bo povezanost med upravo kombinata in delovnimi enotami čim tesnejša.

Naj pripomnim še to, da želim, da bi se pomagalo tudi mlinskim obratom, ki niso predvideni za ukinitve, pri izboljšanju tehnološkega razvoja proizvodnje ter pri vsaj delni modernizaciji istih.

To pot smo objavili pogovore le z delom najstarejših delavcev kombinata Žito, ker odgovorov preostalih delavcev pred zaključkom še nismo prejeli. Prihodnjič sledijo ostali.

Ugleden obisk

Nekaj dni po uradnem odprtju novega mlina in drugega dela silosa, 3. julija, so namenili svoj obisk kombinatu Žito ugledni predstavniki sindikalne organizacije, predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Tone Kropešek, predsednik komisije za samoupravljanje pri RS ZSS Mitja Švab in predsednik Mestnega sindikalnega sveta Ljubljane Rudi Bregar z namenom, da bi si ogledali obrate delovnih enot, ki imajo svoj sedež na Šmartinski cesti.

Goste so sprejeli predstavniki ter sindikalne organizacije kombinata in jih nato povedli najprej v pekarno ter v novi mlin in silos, nato v centralno skladišče in v Pekatete, končno pa so si ogledali še laboratorij. Gostje so izrazili svoje presenečenje nad tolikšnim kompleksom obratov, združenih na takšni prostornini ter nad njihovim tako povezanim delovanjem. Zanimala jih je marsikatera tehnična posebnost, posebej pa še najmodernejša naprave v mlinu

● **JOŽE GAŠPERŠIČ** — **PEKARNA KRANJ:** direktor delovne enote. V živilski stroki je že od leta 1936. Iz trgovske stroke je prešel leta 1948 v mlinsko in postal upravnik mlina na Bregu pri Kranju, od tam je pa odšel lani novembra v pekarno Kranj.

1. Kot član kolektiva Žita, od ustanovitve dalje, čutim izredno zadovoljstvo ob pogledu na uspehe, ki jih je podjetje doseglo v desetletnem razvoju, od skromnih začetkov z zastarelimi obrati pa do danes z modernimi tovarnami, z novo tehnologijo in z izboljšanimi pogoji za delo.

2. Po prihodu k Žitu sem se v novo okolje dobro zivil. Na prejšnjem delovnem mestu v mlinu Breg sem živel in delal sicer bolj umirjeno, z manjšo odgovornostjo, medtem ko so pogoji dela in odgovornost na sedanjem delovnem mestu v pekarni bistveno drugačni. Kljub temu pa se počutim dobro.

3. Sem član delavskega sveta kombinata, sicer pa mi čas ne dopušča, da bi se udeleževal še v drugih organizacijah.

4. Predvsem s pomočjo samoupravnih organov in strokovnih služb v kombinatu naj bi usposobili našo pekarno tako, da bo sposobna izdelati takšne proizvode, s katerimi bodo porabniki zadovoljni, na drugi strani pa naj bi z boljšo organizacijo dela, s pravilno delitvijo stroškov in z večjo odgovornostjo vseh proizvajalcev dosegli, da bo naša delovna enota poslovno rentabilna.

in silosu. Skratka, vse obrate so si ogledali zelo podrobno in z velikim zanimanjem ter ob tem pozorno sledili razlagi domačih strokovnjakov.

Po ogledu proizvodnje so se podali v upravo, kjer so imeli razgovore o tem, kako se je razvil kombinat v tako močno delovno in gospodarsko organizacijo, interesirali so se za kadrovske politike, za ureditev samoupravnega sistema in za vlogo sindikata v kombinatu. Ko jim je bilo obrazloženo dosedanje delo vseh organov podjetja pri graditvi kombinata, so bili ugodno presenečeni nad dosedanjimi uspehi. Prav tako so pokazali veliko zanimanje za nadaljnjo perspektivo in razvoj kombinata, zanimalo so jih pa seveda tudi oblike poslovnega tehničnega sodelovanja z drugimi podjetji in integracije.

Po nekajurnem obisku so se poslovili z željo, da bi vodstvo in samoupravni organi še naprej uspešno vodili podjetje v nov razvoj in napredek.

10 let dela in uspehov

RAZVOJ ŽIVILSKEGA KOMBINATA »ŽITO« LJUBLJANA OD LETA 1958 DO 1968 — UPORNO DELO VSEH JE RODOLO SADOVE — KOMBINAT JE MED VODILNIMI PODJETJI ŽIVILSKE STROKE V JUGOSLAVIJI

Letos ob koncu junija smo praznovali 10. obletnico ustanovitve Živilskega kombinata ŽITO. Čeprav je to na prvi pogled kratka doba za razvoj nekega podjetja, lahko ugotovimo, da je v svojem 10-letnem obdobju kombinat dosegel izredne uspehe in razvoj, kateremu je težko najti primerjavo.

Leta 1958 je bil kombinat ustanovljen iz majhnih področnih enot, in sicer iz trgovskega podjetja ŽITO Ljubljana, trgovskega podjetja MOKA Ljubljana, mlinske industrije Ljubljana, mlinske industrije Domžale, mlinskega podjetja Lesce, trgovskega podjetja KLASJE Kranj in tovarne testenin PEKATETE Ljubljana.

Že ob ustanovitvi novega podjetja je bilo moč ugotoviti, da so obrati majhni, tehnično zastareli, z nesodobno tehnologijo. Da bi zagotovili na področju Ljubljane in njene okolice nemoteno in kvalitetno preskrbo z žitaricami in mlevskimi izdelki, je DS kombinata že v letu 1958 sprejel dolgoročni program graditve Živilskega kombinata ŽITO za Ljubljano in okolico ob istočasni ureditvi skladiščne službe tudi v ostalih območjih naše republike.

Kmalu pa je postalo jasno, da je potrebno programu osredotočenja mlinske proizvodnje v modernih velikih mlinskih in skladiščnih obratih dodati tudi nadaljnje razvojne stopnje predelave, predvsem pekarstvo in testeninarstvo, ki uporabljata proizvode mlinske industrije. V novem času pa se je temu programu še dodal program rekonstrukcije pekarstva na širšem območju Slovenije, ki naj bi zagotovil višjo stopnjo izdelave dokončnih proizvodov in oskrbe porabnikov s kvalitetnimi artikli.

Po ustanovitvi podjetja 1958. leta so se integracijska gibanja pospešeno razvijala naprej. H kombinatu so se do leta 1965 priključile še Pekarna Šiška, Združene pekarnice Moste in Pekarna Ajdovščina, vse v Ljubljani. Vsako od teh priključenih podjetij je imelo več majhnih pekarn, katere smo z dograditvijo pekarnice na Šmartinski cesti vse postopno ukinili, razen obrata pekarnice v Samovi ulici.

Po uvedbi reforme so se integracije nadaljevale še bolj pospešeno. H kombinatu so se priključile še te-le pekarnice: Pekarna in slaščičarna Jesenice, Pekarna Bled, Pekarna Radovljica, Pekarna Kranj, Pekarna Kropa, Pekarna in slaščičarna Kočevje, Pekarna Trebnje, Pekarna Novo mesto in Pekarna Metlika.

Integracije in poslovno tehnično sodelovanje se razvijajo še naprej, kar je v današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja tudi nujno.

Z združevanjem sredstev naštetih podjetij je prišlo do integracije finančnih sredstev, do možnosti oblikovanja strokovnih služb in do načrtovanja razvoja.

Ob izvajanju sprejetega programa je kombinat preraščal iz polobrtne proizvodnje v industrijsko dejavnost, tako na področju mlinarstva in testeninarstva, kakor tudi pekarstva.

Razvijamo predvsem osnovne tri dejavnosti, ki se notranje vse močneje delijo in reorganizirajo. To so mlinarstvo, testeninarstvo in pekarstvo s konditorstvom. Danes proizvaja kombinat 50 % mlevskih, 30 % pekarških izdelkov in 30 % slovenske proizvodnje testenin. To pomeni, da predstavlja v Sloveniji najmočnejši mlinsko predelovalni kombinat.

Število zaposlenih se je povečalo od 330 ljudi v letu 1958 na 920 v letu 1968.

V nadaljevanju želimo prikazati razvoj posameznih dejavnosti v kombinatu v obdobju od leta 1958 do leta 1968:

MLINARSTVO

Leta 1958 se je v podjetju ŽITO združilo skupno 14 mlinskih obratov s skupno zmogljivostjo predelave 174 ton v 24 urah. V teh obratih je bilo moč predelati od 3,2 tone do 32 ton žitaric dnevno, kar seveda kaže na različnost tehnično tehnološke sposobnosti posameznih obratov, kot seveda tudi njihovih možnosti za doseganje boljših ali slabših poslovnih rezultatov.

V letu 1961 se je vključila v našo mlinsko industrijo tudi luščilnica za predelavo ječmena in izdelavo ovsenih kosmičev. Do 85 % teh zmogljivosti je mlelo le pše-

nico, ostalih 15 % je predelovalo ostale žitarice kot koruzo, oves, ječmen, ajdo itd. Zato je bilo popolnoma jasno, da je potrebno predelavo osnovne žitarice, to je pšenice, čimbolj poceniti in združiti v treh ali štirih večjih obratih, ob istočasni ureditvi ustreznih silosnih zmogljivosti. V obdobju od 1958 do 1968 smo to združitev tudi izvedli s tem, da smo zgradili moderen industrijski mlin v Ljubljani z zmogljivostjo 120 ton v 24 urah. Od skupno 11 obratov za predelavo pšenice

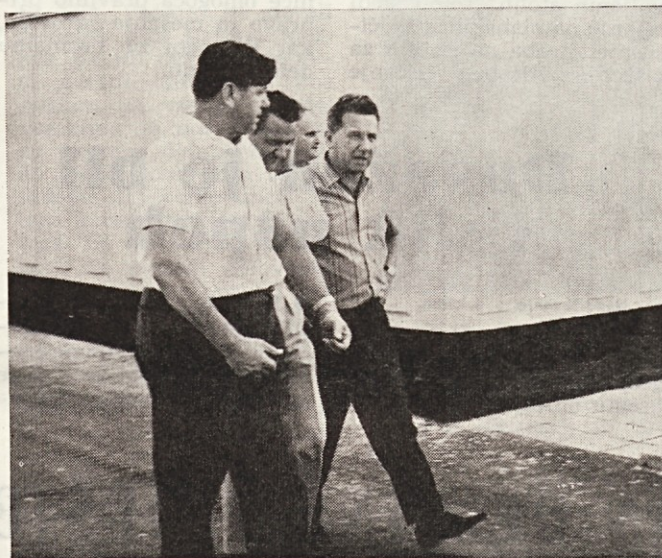
predelovati žitaric, če ne bi imela na voljo ustreznih silosnih zmogljivosti. Ob formiranju podjetja leta 1958 je imel vsak mlin le manjši prostor za skladiščenje pšenice, ki je zadostoval kvečjemu za 1 do 2 meseca. Ker pa je mlinska industrija vezana na sunkovite dobave ob žitni letini, smo morali v obdobju od 1958 do 1968 zgraditi silosne zmogljivosti za 3165 vagonov ter nam danes skladiščenje žitaric ne pomeni več perečega problema kot leta 1958, ko smo imeli silosov

proizvodnih linijah proizvedli nad 20.000 ton testenin. Ker je tovrstno proizvodnjo težko osvojiti, gre velik del zasluge za kvaliteto predvsem delavcem, ki si pridobiti izkušnje. Danes so znali uporabiti opremo in nam tak način proizvodnje ne ustreza več, ker želimo zaradi zaostrenega položaja še naprej zniževati proizvodne stroške. Proizvodnjo nameravamo čimbolj avtomatizirati, kar je seveda ob današnjem razvoju testeninarstva že mogoče. Prav tako bomo povečali tudi zmogljivost, spremenili smo tudi oskrbo z moko, ki poteka sedaj direktno prek pnevmatskih vodov iz mlina v neposredni bližini. Kljub zelo zaostrenemu položaju na trgu smo prepričani, da je ta proizvodnja izredno perspektivna in da bo v bodoče dajala boljše poslovne rezultate.

PEKARSTVO

Najbolj dinamičen razvoj je kombinat doživel predvsem v pekarstvu glede na to, da smo z razvijanjem pekarske dejavnosti pričeli šele v letu 1962. Proizvodnja pekarstva se je povzpela od 7241 ton v letu 1963 na 26.000 ton v letu 1968. Danes pokrivamo že 30 % tržnih potreb po kruhu in pecivu. Tak vzpon proizvodnje ni le posledica dograditve novih kapacitet, temveč tudi priključitve posameznih pekarn na našem območju. Leta 1963 je bilo v Ljubljani 10 pekarn, ki so delale v okviru kombinata ŽITO. Z dograditvijo moderne pekarnice na Šmartinski cesti 1964. leta, smo jih 9 ukinili, ostala je le ena v Samovi ulici. Nova najpopolneje mehanizirana pekarna na Šmartinski cesti in pekarna v Samovi ulici oskrbujeta danes celotno ljubljansko območje s kruhom in pecivom, skupno s pekarno Center. Kvaliteta kruha in peciva se je z osredotočenjem proizvodnje vsekakor izboljšala, olajšani so bili pogoji dela pekarn, izvedena je bila učinkovita organizacija dela, uveden industrijski način dela ter povečan asortiment. Danes je industrijska pekarna na Šmartinski cesti po produktivnosti ena najmočnejših, preračunano v fizičnih kazalcih na zaposlenega.

V začetku leta 1966 so se priključile h kombinatu na Gorenjskem področju pekarnice Bled, Jesenice, Radovljica in Kropa, ki so bile zastarele, brez potrebnih strojev in naprav. Oskrba področja zgornje Gorenjske je postala problematična, posebno v turistični sezoni,

Predsednik RS ZSS tov. Kropušek, predsednik Mestnega sindikalnega sveta tov. Bregar in gl. direktor Puterle ob ogledu obratov

bodo v drugi polovici letošnjega leta obratovali le štirje, od teh eden nov ter trije največji stari obrati, ki so bili v tem obdobju tudi rekonstruirani. Vsi ostali so ali pa bodo letos ukinjeni.

Predelava koruze je bila prav tako razdrobljena na dveh področjih. Letos končujemo rekonstrukcijo mlina v Logatcu, ki bo prevzel izključno meljavo koruze za potrebe našega oskrbnega področja.

Da bi čimbolj izpopolnili in povečali predelavo ječmena in proizvodnjo ovsenih kosmičev, smo rekonstruirali obrat Bistra ter opustili obrat v Ljubljani zaradi neprimerne lokacije.

Istočasno z razvojem mlinske industrije je bilo potrebno zgraditi tudi ustrezne skladiščne in silosne zmogljivosti.

V obdobju od 1958 do 1968 so bila zgrajena nova skladišča v Lescah, Novem mestu in Ljubljani. Prav tako razpolagamo s skladišči v Kranju, Vrhniki, Domžalah in Trbovljah. Razvita skladiščna mreža nam omogoča, da porabnike postremo hitro in kvalitetno.

Mlinska industrija pa tudi ne bi mogla kvalitetno

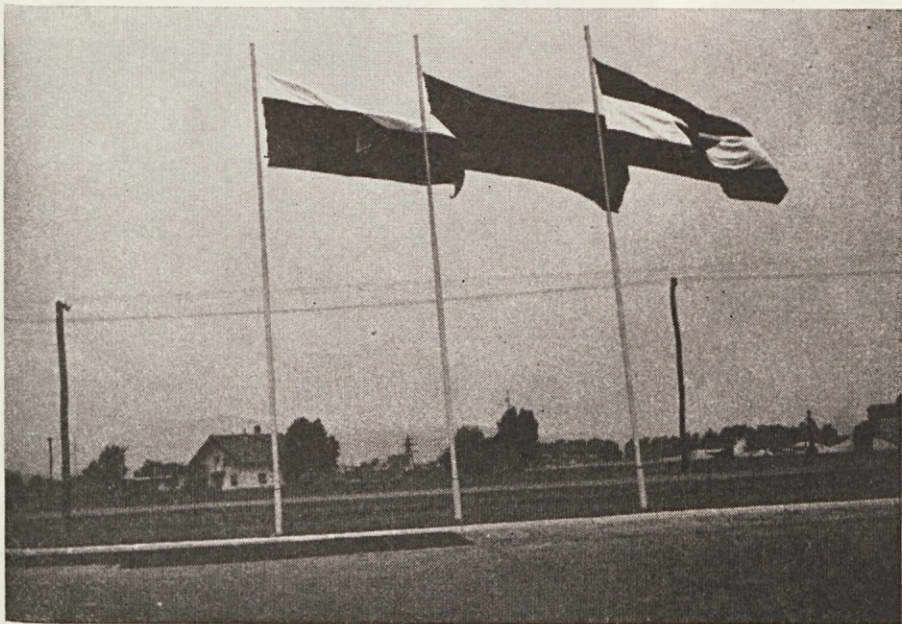
le za 400 vagonov. Največji silos je zgrajen ob novem mlinu v Ljubljani in znaša 2500 vagonov ter bo omogočil kvalitetno pripravo surovine za novi, kot za ostale mline.

TESTENINARSTVO

Tudi v proizvodnji testenin je kombinat prešel določeno razvojno pot, podobno kot v mlinarstvu. Leta 1959 se je h Kombinatu priključilo podjetje PEKATETE z obratom v Kotnikovi ulici in na Tržaški cesti. Njuna skupna zmogljivost je znašala dnevno v 24 urah 5,5 ton. Vsa proizvodnja je bila še na zelo primitivni ravni, le delno mehanizirana ter je zaposlovala ogromno delovne sile z nizko produktivnostjo. Jasno je bilo, da ta obrata za nas ne pomenita perspektive.

V letu 1962 je začela obratovati nova, avtomatska tovarna testenin na Šmartinski cesti z dnevno zmogljivostjo 13—14 ton. Tovarna obratuje že sedmo leto ter kljub zelo izrabljenim napravam (3 izmensko delo) oskrbuje tržišče z najkvalitetnejšimi testeninami. V tem obdobju smo na treh

ODPRTJE MLINA

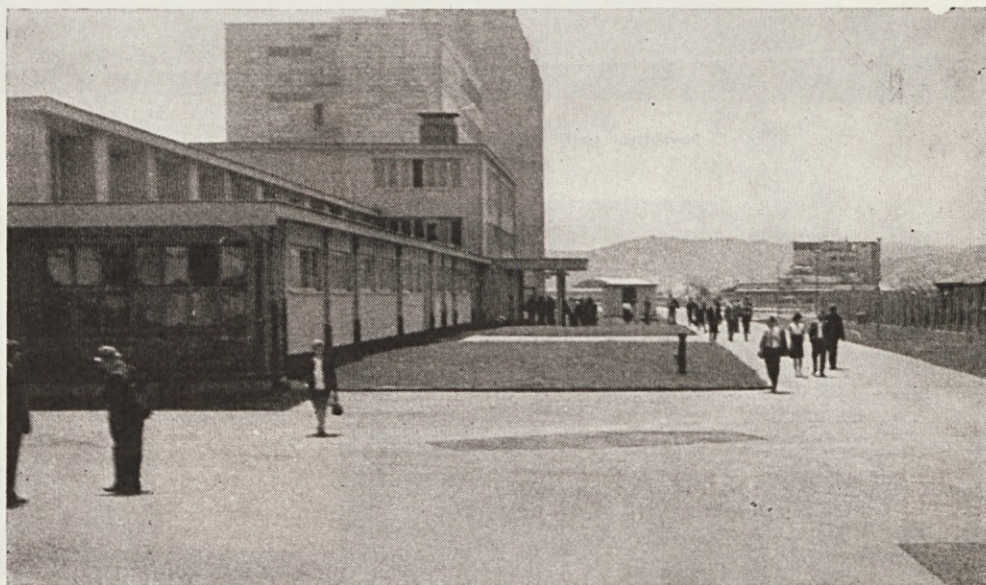
Plapolajoče zastave naznanjajo praznik Žita

Delavec pri zračnih zaustavah s cikloni

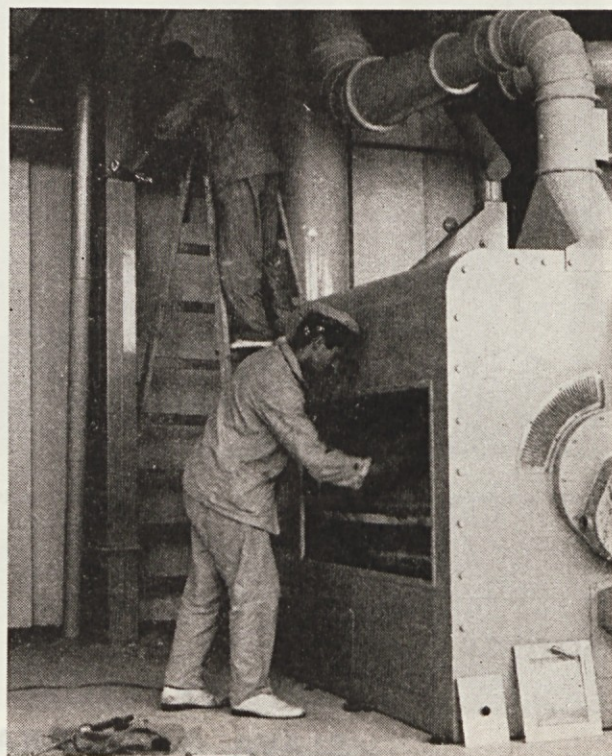

Delo pri strojih zahteva pozornost

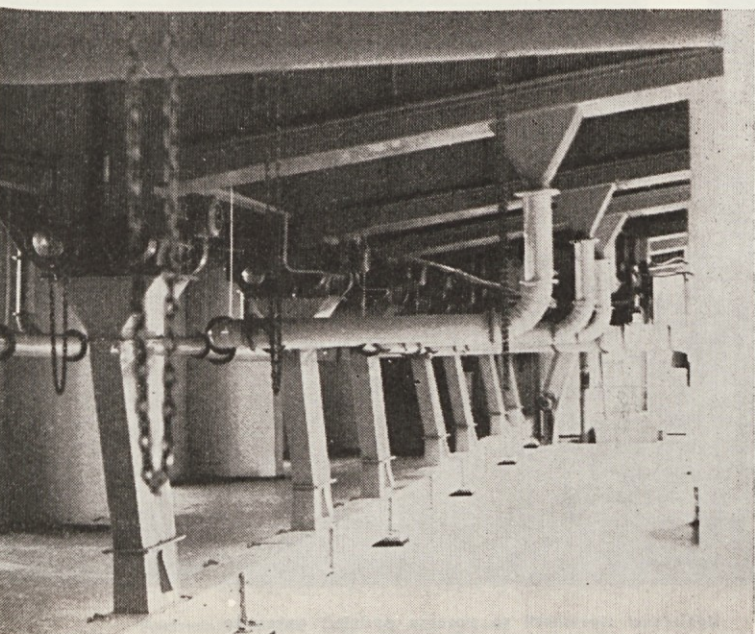

In še en pogled na pekarno, mlin in silos s severa

Tudi vmesni remontni strojev so potrebni (desno)

Fluidne transportne naprave, ki so bile montirane kot prve v Jugoslaviji (levo)

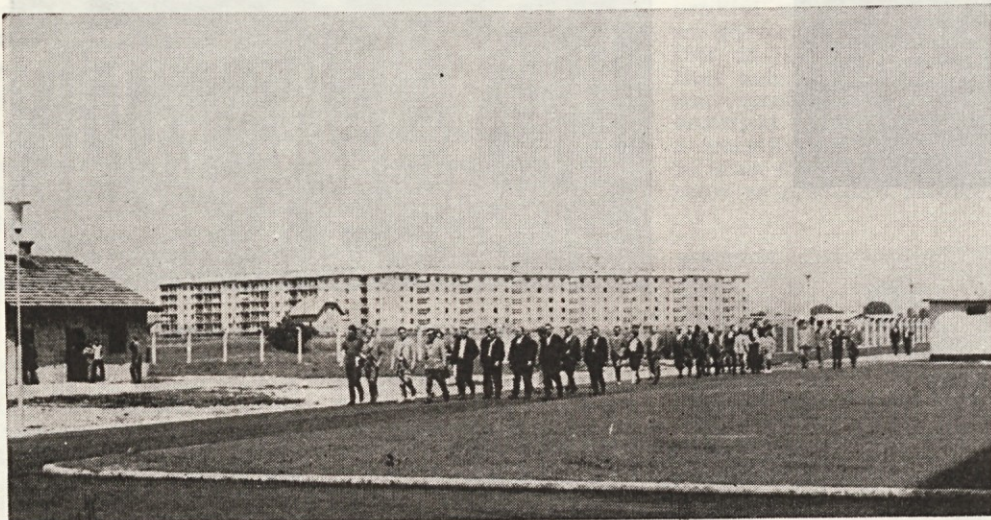

Obsežna in mogočna so zdaj poslopja kombinata

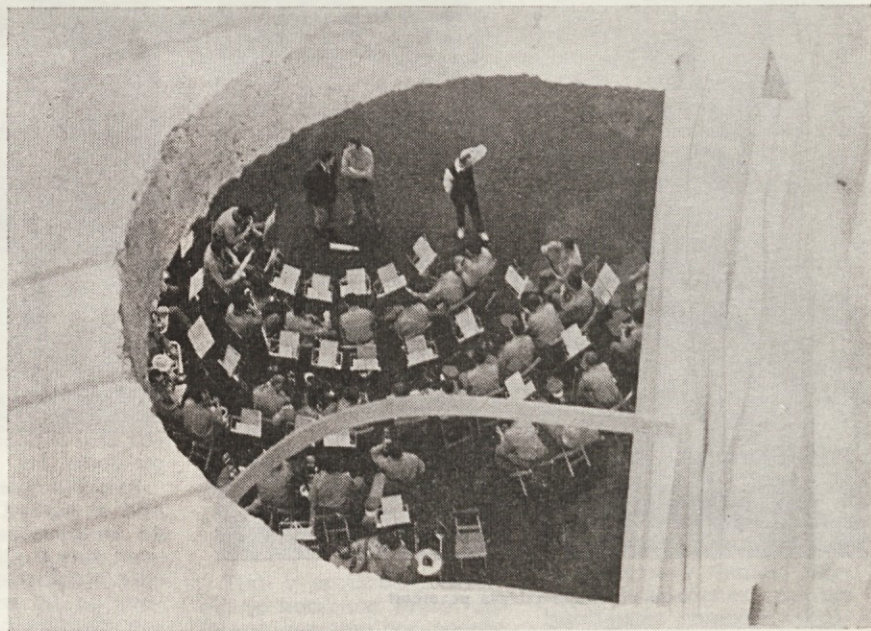
Predsednik MS Ljubljana inž. Košak govori ob odprtju mlina

Povabljeni gostje prihajajo na slavnostni prostor

Gostje si ogledujejo mlin. V ospredju tov. Simonefi (levo in Krese (desno)

Takole smo iz ptičje perspektive ujeli v objektiv godbo LM

Udeleženci slovesnosti so pozorno poslušali govornike

FOTOGRAFIJE:

STONE BANČIĆ
SLAVA GOZDNIKAR

PROSLAVE V KOLEKTIVIH

V Moravčah so se zbrali vsi delavci in delavke iz Domžal

Predsednik sveta DE Gorenjska govori

Kar zanimiv je bil pogled na zbrane v Pekaletah

Glavni direktor sprejema na Vrhniki darilo

Predsednik občine Vrhnika je tudi govoril

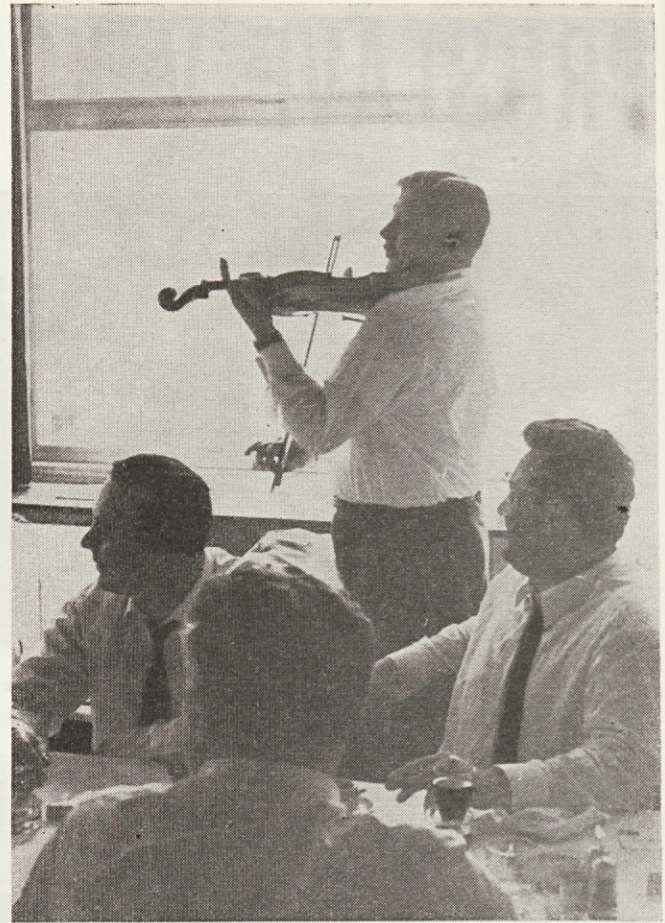
Takole sredi zelenja so se fotografirali delavci Ljubljanskega področja

Tehniški direktor Jerman pozdravlja delavce Gorenjske

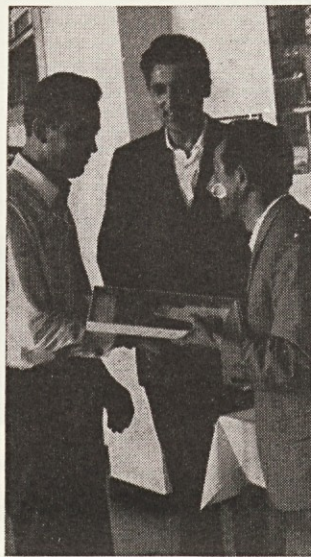
Nagrajeni delavci in delavke v DE Gorenjska

Inž. Didek igra na violino

Kolektiv pekarnice v Samovi ulici

Predaja nagrad v Pekatelah

Glavni direktor govori v pekarni Šmartinska

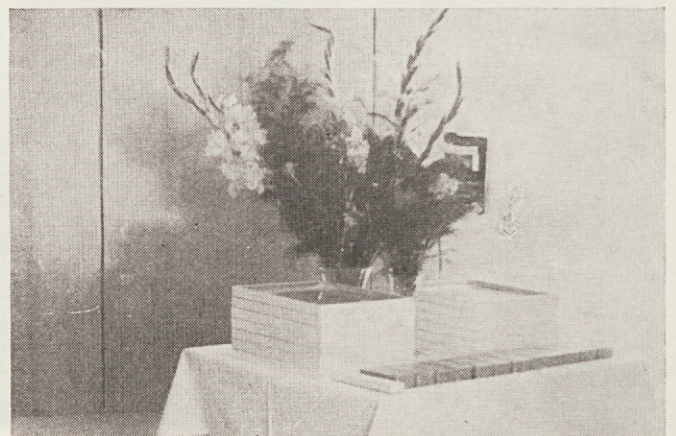
Delavci DE Notranjska pred objektom

Vneti balinarji DE Ljubljansko področje

Tudi delavci pekarnice na Šmartinski cesti so želeli sliko

Takole okusno so bila zložena darila

DESET LET DELA IN USPEHOV

Nadaljevanje z 8. strani

ko je začelo kruha in peciva primanjkovati. Zato je v jeseni 1966 začela redno obratovati nova pekarna v Lescah, ki predstavlja danes najmodernejši obrat za proizvodnjo kruha in peciva v Jugoslaviji. Z njo je tudi odpadel problem oskrbe, kvalitete, količin in asortimenta. Pogoji dela so boljši, proizvodnost večja, stroji moderni, postopki kvalitetnejši. Oskrba je razširjena tudi na območja, ki prej niso bila oskrbovana, v turistični sezoni pa ni več problemov z oskrbo.

V letu 1967 in 1968 so se h kombinatu priključile še pekarnice Kranj, Kočevje, Trebnje, Novo mesto in Metlika. Vse te pekarnice so potrebne temeljitih rekonstrukcij. Kombinatu si je v kratkem času pridobil v pekarnstvu ogromne izkušnje in je eden redkih, ki zaposluje v pekarnah tudi tehnologe.

Mi smo v tem kratkem obdobju od leta 1962 iz leta v leto bolj spoznavali pomembnost te dejavnosti in ji posebno po reformi dali potreben poudarek.

V pekarstvu načrtujemo za naprej še precej pospešen razvoj, posebno v področjih, kjer do sedaj nismo imeli razvitih poslovnih stikov. Strokovne službe že dokaj obvladajo tehnologijo pekarske proizvodnje, prav tako pa tudi tehnične dosežke in so v veliko pomoč kolektivom, ki iščejo z nami poslovno tehnično sodelovanje.

V ostalih dejavnostih, kot so trgovina, interni transport, interne usluge (delavnice, pralnice) se je kombinat prilagajal potrebam proizvodnje. Med drugim je potrebno poudariti, da smo trgovino omejili na najnujnejšo mero, le kot predstavniško (10% prodaje), medtem ko smo bolj temeljito navezali stike z velikimi trgovskimi podjetji. Opaziti je, da je trgovina vse bolj zahtevna tako glede kvalitete kot tudi cen, seveda pa tudi sami kupci.

INVESTICIJE

Razvoj vseh treh navedenih osnovnih dejavnosti je terjal ogromna sredstva. V obdobju 1958—1968 je kombinat vložil v nove zgradbe, opremo in rekonstrukcije precej milijard S din. Pri gradnji vseh objektov so nastajale težave predvsem v tem, ker kombinat ni imel na voljo dovolj strokovnih kadrov, ki bi obvladali nove tehnološke postopke, kot tudi znali delati z novo opremo. Čeprav pod težkimi pogoji, smo vendarle izvedli vse zadane naloge v letu 1958. Največji delež pri tem je nosil kombinat sam. Vendar so nam velik del prepotrebni sredstev dale na razpolago Kreditna banka in hranilnica Ljubljana, Zvezna direkcija za prehra-

no Beograd, Splošna gospodarska banka SRS, kot tudi lokalne banke (Gorenjska kreditna banka).

Istočasno je kombinat vlagal precejšnja sredstva tudi v družbeni standard zaposlenih. V Dramlju je bil

ukrepom gospodarjenja po uvedbi reforme ne zmanjšujemo vlaganj v družbeni standard, ker se dobro zavedamo, da je urejeno življenje našega proizvajalca osnovni pogoj za nadaljnjo rast produktivnosti.

spremembe uspešno izvedene v skladu z načrtnim razvojem.

Ne moremo pa mimo kadrovske politike, ne da bi se dotaknili tudi politike osebnih dohodkov. Uveljavljanje načela delitve po delu je bilo vedno osnovno vodilo pri izdelavi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. V obdobju od 1958 do 1968 je bilo v veljavi več pravilnikov (zadnji velja od novembra 1965), ki so se vse bolj izpopolnjevali. Vedno smo se zavedali, da načela delitve po delu ne moremo nikoli v celoti uveljaviti, vendar smo se mu poizkušali čim bolj približati. Vsi proizvajalci kot tudi strokovne službe so plačani po učinku.

Višina osebnih dohodkov se je gibala vedno v poprečju osebnih dohodkov živilske industrije. Za obdobje po reformi ugotavljamo, da ni prišlo do porasta osebnih dohodkov, razen na račun povečane produktivnosti pri posameznih dejavnostih.

ORGANIZACIJA PODJETJA

Z osnovanjem v letu 1958 je kombinat združil le mlinsko in trgovinsko dejavnost z mlevskimi izdelki. Organizacijska struktura je bila enostavna in ni zahtevala posebnih strokovnih kadrov. S pridružitvijo ostalih dejavnosti, kot so testeninarstvo in pekarnstvo, so se začeli pojavljati problemi, ki jih obstoječa kadrovska in organizacijska struktura ni mogla zadovoljivo reševati. To so bili problemi tehnologije, organizacije dela, izbira najboljših tehničnih rešitev za projekte in podobno.

Zato je kombinat tekoče prilagajal interno organizacijo potrebam trga in proizvodnje. Zadnja večja reorganizacija, ki je zajela predvsem strokovne službe, je bila v letu 1967. Danes kombinat sestavlja 14 delovnih enot, in sicer: DE Uprava kombinata, DE lju-

bljansko področje, DE Pekatete, DE Pekarna Šmartinska, DE Trgovina Ljubljana, DE Pekarna Samova, DE Pekarna Kranj, DE Gorenjska, DE Pekarna Kočevje, DE skladišče Novo mesto s pekarno Trebnje, DE Pekarna Novo mesto, DE Pekarija Metlika, DE Notranjska in DE Domžale.

Delovne enote imajo svoje uprave, ki vodijo in nadzorujejo poslovanje vseh obratov enote. Na svojem območju opravljajo dostavo in prodajo strankam, prav tako pa dostavljajo svoje proizvode drugim enotam, ki jih potem prodajajo na svojem območju (skladišča). Nabava glavnih surovin je centralna, ker lahko predvsem kombinat dosega pri nabavi večjih količin boljše pogoje, prav tako pa je centralna nabava glavnih surovin cenejša (pšenica, koruza). Manj važne artikle, kot dodatke za pekarnstvo in podobno, nabavljajo delovne enote same.

Zaradi potreb proizvodnje in vse večje konkurence na tržišču je vzpostavljen tudi oddelek za raziskavo trga, ki dobiva vse važnejšo vlogo. Osvajanje trga zahteva temeljito poznavanje zahtev samega trga kot tudi konkurentov. Tudi tu raste sodelovanje z delovnimi enotami, ki redno poročajo o stanju na trgu.

Vsaka delovna enota prav tako odgovarja za proizvodnjo, tako količinsko kot kvalitativno. Da si zagotovi normalno kontrolo svoje kvalitete, se redno povezuje s tehnološko kontrolo oziroma laboratorijem kombinata. Vprašanje kvalitete proizvodnje postaja v današnjih pogojih gospodarjenja bistveno. Ker so vsako leto na vrsti redni letni remont kot tudi večja popravila, ima kombinat v okviru tehnične službe organizirane tudi remontne delavnice.

V delovnih enotah se redno pojavljajo organizacijski problemi, problemi normativov, problemi odnosov in

Konec na 10. strani

Pridobivanje tržišča je za kombinat zelo pomembno

KADRI IN OSEBNI DOHODKI

kupljen in rekonstruiran počitniški dom, prav tako je bil zgrajen dom na Pokljuki. S cenanim letovanjem pomagamo našim proizvajalcem, da v čim večji meri s svojimi družinami res prebijejo letni dopust ob morju ali v planinah. Vsi zaposleni prav tako prejema dotacijo za letovanje, kar jim še dodatno olajšuje pokritje stroškov letovanja.

Vzporedno z razvojem in širjenjem kombinata smo prav tako reševali pereč stanovanjski problem. Posebno pekovski proizvajalci so živeli v izredno težkih stanovanjskih razmerah. V obdobju 1958—1968 je kombinat kupil 112 novih stanovanj in dal posameznikom za gradnjo oziroma nakup stanovanj 98 kreditov na odplačilno dobo 15 do 25 let. Skupno je bilo rešenih do sedaj 210 družinskih problemov.

Skupno je bilo vloženega v družbeni in stanovanjski standard v obdobju 1958—1968 405 milijonov S din po nominalni oziroma nad 700 milijonov po revalorizirani vrednosti. Temeljito reševanje problematike družbenega standarda je imelo izredno ugoden vpliv tudi na povečanje produktivnosti kot tudi na počutje zaposlenih. Kljub poostrenim

Z rastjo kombinata in proizvodnje je raslo tudi število zaposlenih. Ker so bile zahteve proizvodnje glede priznavanja tehnologije in organizacije dela vse večje, je bilo potrebno voditi tudi določeno politiko do strokovnosti delavcev. Posebno v zadnjih letih je začel kombinat kompleksno reševati problem kadrov. Danes dela v kombinatu že 13 ljudi z visoko strokovno in 8 ljudi z višjo strokovno izobrazbo. Na fakultetah štipendiramo 8 slušateljev. V živilski industriji je samo še eno podjetje, ki ima ugodnejši kadrovski sestav. Kljub vsem dosedanjim naporom kadrovska struktura še vedno zaostaja za potrebami kombinata. Zato je tudi sprejet dolgoročni program izobraževanja delavcev, ki naj bi do leta 1973 uredil ustrezno strokovnost za zasedbo vseh važnejših delovnih mest. Celotne stroške izobraževanja obstoječih kadrov je kombinat prevzel nase, zavedajoč se pomembnosti tega akta za uspešnost poslovanja.

Danes lahko ugotovimo, da so samoupravni organi skupno s proizvajalci zrela obravnavali vso kadrovsko problematiko in da so vse

Tovarna Fidelinka iz Subotice je darovala kombinatu ob jubileju umetniško sliko izdelano iz prave slame

Boj negativnim pojavom

Koordinacijski odbor sindikalnih podružnic Žita je imel v juliju svojo sejo, ki so se je udeležili skoraj vsi člani, poleg njih pa še predsednik in tajnik Mestnega odbora sindikata kmetijstva, živilske in tobačne industrije Ljubljana tov. Pajnič in Rant.

Na tej seji so obravnavali problematiko sindikalne dejavnosti v prihodnje, potem ko je delegat s 6. kongresa ZSJ tov. Petrovič podrobno tolmačil dogajanja na tem kongresu. Podajanja tov. Petroviča so bila tako izčrpna, da so za tem posamezni udeleženci seje lahko smotrno razpravljali in dajali predloge za usmerjanje bodočega dela v sindikalnih podružnicah kombinata.

Zivahna razprava je izzvenela zlasti v tem, da bo treba slediti napotkom, ki jih je sprejel VI. kongres ZSJ, zlasti pa napovedati boj vsem negativnim pojavom, ki se v zadnjem času v veliki meri porajajo.

Tov. Petrovič je v svojih izjavah o delu VI. kongresa ZSJ v glavnih obrisih nakazal tole:

Kongres sindikatov predstavlja politično akcijo, kajti zahteve je postavil delavski razred oziroma njegovi predstavniki. Vse te zahteve pa so strjene v določeni ob-

liki, katerih odraz so resolucije in naloga vseh izvršilnih organov od zveznih navzdol, da te zahteve realizirajo v obliki zakonov, predpisov itd. Na kongresu je bila torej postavljena generalna politika dela sindikatov za naslednje obdobje, do novega kongresa.

Na kongresu smo podali oceno gospodarske reforme in razvoja samoupravljanja. Vsi delegati smo bili mišljenja, da je reforma pozitivna, dolgoročen proces, ki pomeni družbeno preobnovo, ki pa jo je delavski razred podprl, zla-

sti še nadaljnje izvajanje reforme.

Ena bistvenih ugotovitev je, da je vse breme reforme padlo na proizvajalce, da pa tega niso občutile tiste organizacije in institucije, ki sodelujejo v drugonih oblikah. Kljub temu smo prišli do zaključka, da je treba izvajanje reforme podpreti, ker je to edina pot, da se razčisti problematika in uvede razdelitev zbiranja sredstev glede na naše možnosti in na sestav, v katerem smo.

Sindikati so pravzaprav svoj akcijski program postavili natančno, ker je bil na koncu zasedanja kongresa sprejet sklep, da se centralni svet sindikatov takoj sestane s predstavniki izvršnega sveta ter zahteva rešitev zahtev kongresa oziroma naj se določi obdobje, v katerem naj bi se te zahteve uveljavile. Vsekakor je bistveno, da so predstavniki Zveznega izvršnega sveta prisostvovali sejam komisij tega kongresa, saj so bili v naši sredini tov. Špiljak, Gligorov ter predstavniki drugih organov, sekretariatov in skupščinskih organov. Na koncu kongresa smo slišali govor tov. Kira Gligorova, v katerem je rekel, da je to velik premik v delu sindikatov in da je s tem dan poudarek nadaljnemu izvajanju reforme in njene osnovne politike.

Mi smo posebno prišli do zaključka, da se mora narodni dohodek deliti tako, da še večji delež ostane proizvajalcem, da pa je treba politiko delitve razvijati naprej in urediti odnos delitve med gospodarskim in negospodarskim področjem porabe, da je treba določiti obseg razvoja gospodarskega območja, da je treba izdelati načrte na vseh ravneh, ustrezno spremeniti zakon o šolanju, zakon o socialnem zavarovanju, zakon o doseganju pokojninske dobe itd. Vrsta teh predlogov pomeni ak-

1960, vendar so se v tem času pokazale določene napake, zato je sindikat kot politična organizacija delavskega razreda zahteval, da se ta zakon spremeni in dopolni ter tak začne veljati od 1. januarja 1969.

Glede nadaljnega razvoja samoupravnega sistema se je postavila sindikatom važna naloga, da ti pomagajo razvijati samoupravljanje v podjetjih. Samoupravljanje je treba razvijati v tem smislu, da se vsi delovni ljudje vključijo v samoupravljanje. Izkušnje, dobljene na kongresu kažejo, da bo nadaljnja oblika samoupravljanja grajena tako, da se bo dohodek ustvarjal in delil v DE in je enota pogoj za ustvarjanje integracije in učinkovito urejanje ekonomskih odnosov med DE v okviru kombinata ter za razpravljanje in odločanje v centralnih samoupravnih organih — to bi bila zlasti skupna politika o porabi ustvarjenih sredstev in nekatera druga vprašanja.

Eden zelo važnih sklepov sindikata je bil, da je treba čimprej prenehati s pojavi, ko nekateri vodilni delavci v podjetjih zlorabljajo svoj položaj in so vezali svojo funkcijo v podjetju z obrtno dejavnostjo doma. Sindikat je odločno zahteval, da se morajo ti pojaviti nehajati in da se s špekulacijo pridobljeno imetje odvzame lastnikom.

Pri pokojninskem zavarovanju je kongres zavzel stališče o skrajšanju delovnega staža, in sicer s 40 na 35 let za moške in s 35 na 30 let za ženske, kakor tudi za zmanjšanje starostne meje s 60 na 55 let za moške in s 55 na 50 let za žen-

zaposlenosti in zaposlovanju, pri čemer je bilo omenjeno, da bo že skrajšana delovna doba omogočila boljše zaposlenosti.

Sledila je razprava, ki je v glavnem potekala približno na ta način:

MIHELIC — Zdi se mi, da je bil ta kongres sindikata zelo pomemben, saj so predstavniki delavskega razreda v svojih resolucijah postavili energično vprašanje, kako bomo negativne pojave v naši družbi zatrli. Če pogledamo davčno politiko nazaj, že v staro Jugoslavijo, ugotovimo, da je bila ta veliko učinkoviteje izvajana ob neprimer-no manjšem številu davčnih uslužbencev. Ob sedanji davčni politiki pa se je privatni sektor silno razbohotil; tu je največ utaje davkov, čeprav nekateri služijo ogromna sredstva; na drugi strani pa imamo veliko število brezposelnih, ki so brez sredstev za preživljanje, pa nismo znali urediti, da bi privatni obrtniki bili dolžni vzeti v službo določeno število delavcev. K problemu zaposlovanja sodi tudi sprejemanje pripravnikov.

V nekaterih podjetjih imajo delo pripravnika programirano tako, da mora ta v času te dobe delati in se seznaniti z vsami fazami proizvodnje in dogaja se, da takega mesta pripravniki nočejo sprejeti.

Na kongresu je bilo tudi govora o skrajšanju pokojninske dobe. Na TV pa je govoril tov. Vinko Hafner, ki je omenil, da je kongres sicer zelo pomemben, da pa niso bila vprašanja dovolj analizirana s strokovnega vidika in da so utemeljitive o skrajšanju pokojninski dobi le pavšalna ocena in da oni še vedno zastopajo stališče, naj traja delovna doba 40 oziroma 35 let ali, da bi se delovna doba morda skrajšala le za tiste žene, ki imajo več otrok.

Iz tega forej sledi, da se odločitve sindikatov in oblasti ne ujemajo, da je tu precej neenotnosti. Zato me zanima, kako se bodo uskladile te odločitve med izvršnim

Sindikati priporočajo:

Nadaljevanje z 11. strani delovno enoto. Odnos med akumulacijo in porabo naj upošteva potrebo bodočega razvoja. Delitev osebnih dohodkov pa naj bo odraz ustvarjenega dohodka in individualnih rezultatov dela.

6. Sindikati se bodo borili, da med osebnimi dohodki ne bo prihajalo do nepravilnih razponov kot odraza monopolnega položaja ali nedodelanosti sistema. Posebno v negospodarskih dejavnostih je potrebno povežati rast osebnih dohodkov z gibanjem v gospodarstvu. Prav tako se bo sindikat boril proti taki poslovni politiki gospodarskih organizacij, ki zagotavlja nizke osebne dohodke in ne zagotavlja obstoj proizvajalcev.

7. Izkušnje so potrdile, da je do sedaj najboljša oblika samoupravljanja organizacija družbenega dela na načelu delovnih enot, kot oblika neposrednega združevanja delavcev. Delovna enota predstavlja osnovo in zaključen del delovnega procesa ter se formira po kriterijih, ki jih določijo združeni proizvajalci. Med delovnimi enotami naj se formira izmenjava na podlagi dogovorjenih cen, da skupne službe niso nadrejeni organi, temveč formirajo svoj dohodek na osnovi cen svojih uslug. Delovne enote naj bodo samostojne pri delitvi dohodka na osebne dohodke in sklade, vendar mora biti ta politika delitve element dolgoročne poslovne in razvojne politike. Sindikat se bo zavzemal, da se v politiki delitve upošteva, da edino povečevanje akumulativnosti in povečevanje produktivnosti omogoča razvoj proizvodnje in standarda. To pomeni, da mora priti med delovnimi enotami do medsebojnih dogovorov. Skupni organi upravljanja in vodenja morajo odločati samo o tem, za kar so z zakonom in sklepi delovnih enot pooblaščen.

8. Kongres je v tej resoluciji zavzel pozitivno stališče do nadaljnega razvoja povezovanja proizvajalcev in proizvajalnih skupnosti. Posebno podpira pospešeno povezovanje v okviru panog tako ho-

zizontalno kot vertikalno, če to doprinaša k racionalizaciji dela, izboljšanju delovnih pogojev, kot tudi večji učinkovitosti.

9. Kongres je zelo ostro obsodil pojave neupravičenega bogatenja posameznikov ter zahteval sprejetje čim prejšnjih rešitev. Nosilci osebnega dela naj delujejo pod enakimi pogoji kot ustrezne delovne organizacije, družbena kontrola pa naj preprečuje nesocialistične pojave na tem območju. Kontrola mora biti učinkovitejša. Kongres je zahteval od vseh upravnih organov na vseh nivojih, da zagotovijo učinkovit sistem določanja porekla lastnine in da s špekulacijo pridobljeno imetje odvzame lastnikom.

Kongres je zadalžil vse sindikalne forume, da pospešijo reševanje teh problemov, ki jih omenja ta resolucija, smernice predsedstva in IK CK ZKJ in govor predsednika Tita in ki so dobili enoglasno podporo kongresa. Enkrat letno naj člansvo obvesti o reševanju navedenih stališč.

Vse to je le kratek pregled le ene resolucije, vendar je kongres sprejel še vrsto sklepov, med katerimi je vsekakor pomemben sklep o skrajšanju delovnega staža. Stališče nekaterih je bilo, da to pomeni dodatno obremenitev za gospodarstvo, medtem ko je večina menila, da je potrebno postopno uveljaviti skrajšanje delovne dobe v skladu z našimi možnostmi in po posameznih kategorijah dela. Kongres je prav tako podprl zahtevo premo-govnikov, da se čimprej uredi njihovo materialno stanje in uskladi razvoj vseh virov energije. Med drugim je bil prav tako sprejet sklep, da se podpre zahteva delovnih organizacij, ki imajo najete poslovne prostore, da jih prevzamejo v svoje upravljanje.

Resolucija o delitvi dohodka predstavlja osnovo vsem ostalim, zato je njeno dosledno izvajanje osnova za realizacijo sklepov ostalih resolucij. Kongres je sprejel obsežen program, naloga nas vseh je, da ga po svojih močeh in možnostih pomagamo čim bolje in čim hitreje uveljaviti. D. P.

V nenehni boj za čim boljše uspehe in razvoj kombinata se vključujejo tudi borci. O tem so govorili tudi letos na zboru

cijski program dela sindikatov v naslednjem obdobju do novega kongresa, ki bo zasedal predvidoma v letu 1971 ali 1972. Sprejeti program pa mora biti realiziran do tega časa.

Izredno važna odločitev je tudi, da so sindikati zahtevali, da je treba do 1. januarja 1969 sprejeti zakon o dohodku, ki bo vseboval določila o tem, kako naj se dohodek oblikuje, kako naj se deli dohodek med podjetjem in družbo, kakšni naj bodo prispevki, kako obravnavati izgubo. Obstoječi zakon o dohodku velja že od leta

1960. Na kongresu je zaradi tega prišlo do spora, češ da bomo zaradi skrajšanega delovnega staža potrebovali več sredstev za pokojnine, vendar se je kasneje ugovarjalo, da bo skrajšani delovni staž omogočil mladim strokovnjakom, da bodo prišli na vodilna delovna mesta in da bomo nadomestili izgubo, če bodo nesposobni kadri odšli v pokoj. V prvem trenutku bo to pomenilo določen pritisk na OD, v kasnejšem obdobju pa bo efekt mladih kadrov omogočil, da se ti izdatki pokrijejo. Sprejeta je bila tudi resolucija o

svetom in kongresom sindikatov. Menim pa, če so predstavniki delavskega razreda nekaj sklenili, bi se moralo to tudi dejansko izvajati.

PETROVIČ — Tudi po 5. kongresu ZSJ, na katerem je bilo odločeno, da je treba spremeniti delitev narodnega dohodka, so se v začetku pojavljala mnenja, da je to nemogoče, vendar se je to v desetih letih vse uredilo. Isto se mi zdi tudi za ta sedanji primer glede delovne dobe. Mislim pa, če

Peto srečanje borcev ŽITA

**JE POMENILO ZA VSE UDELEŽENCE PRIJETEN ENODNEVNI
ODDIH POD VISOKIMI VRHOVI KAMNIŠKIH PLANIN V KAM-
NIŠKI BISTRICI, HKRATI PA MAJHEN, PETLETNI JUBILEJ, OD-
KAR SO SE ZAČELI ENKKRAT NA LETO SESTAJATI**

Tudi letos julija so se borci delovnih enot Žita zbrali na že tradicionalnem vsakoletnem medsebojnem srečanju, da bi preživeli skupaj spet en dan v miru ter ob tem nekoliko pozabili na vsakdanje skrbi in dolžnosti. Kot smo pred dvema leti zapisali, se tradicija teh srečanj torej resnično ponavlja in je končno tudi obveljala.

Tisto julijsko nedeljsko jutro je privabilo kar lepo šte-

plinirano in točno na mestu, kot tedaj, ko so med okupacijo partizani začeli svoje akcije.

Cesta v zadnjem delu, nekoliko od Stranj naprej, res ni bila udobna, ker so jo prav tedaj do spodnje postaje žičnice pod Veliko planino urejali, odtod dalje pa je bilo tudi treba požirati prah vse do doma v Kamniški Bistrici, vendar to ni motilo ugodnega razpoloženja prihajajočih.

NAJPREJ DOBER ZALOGAJ

Zbralo se je, z družinami vred, kar okrog sedemdeset ljudi, ki so po »napornem« pohodu — večina se je pripeljala z rednimi avtobusi, nekateri pa z avtomobili — posedli okrog miz v prijetni senci dreves in kar takoj napeleli pogovore. Prišli so iz Kranja in Gorenjske, iz Domžal, Vrhnike in Ljubljane, le dolenjskih »fantov in deklet« ni bilo, ker so imeli dan poprej proslavo desetletnice kombinata v Belj Krajini. Tovarišici Minka in Slava sta vsem razdelili kupone, s katerimi si je vsakdo lahko nabavil kasneje hrano in pijačo, prijazna dekleta iz gostišča pa so kmalu za tem postregla vsem s pijačo ter s toplo in obilno malico. Razpoloženje je postajalo vse bolj prijetno.

URADNI DEL ZBORA

Potem, ko so se vsi primereno in zadosti okrepcali, so se na poziv predsednika aktiva tov. Miša zbrali ob 11. uri — kot je to že tudi vsakoletna tradicija — in posedli po travi. Tov. Mišo je zbrane nagovoril in na kratko orisal desetletno zgodovino in uspehe kombinata, pri čemer je poudaril, da so pri tem imeli nemajhne zasluge tudi člani aktiva ZB. Nato pa je vse navzoče pozval, naj tudi v prihodnjih letih dajo k nadaljnjem utrjevanju in razvoju kombinata svoj delež ter naj bodo s svojo prizadevnostjo,

prav tako kot so jo pokazali doslej, zgled vsem ostalim delavcem podjetja. Poudaril pa je tudi, naj bi še naprej krepili medsebojne vezi in se ponovno prihodnje leto spet sešli, zdravi in tako razpoloženi kot letos.

legli po travi in mnogi prijetno zasajali za uro ali dve. Pa že so se začeli spet shajati na prejšnjem zbornem mestu, kajti privabile so jih okusne preste, kifeljci ter makovke. Pridno so segali v kartonaste škatle in hrustali

Borci so v Kamniški Bistrici zavzeli položaje brez težjih borb

YSI V NARAVO

Ko je bil končan uradni sestanek, so se posamezne skupine podale na krajše sprehode. Najprej je večina obiskala izvir Kamniške Bistrice, ki je zelo privlačna točka. Nekateri so hoteli celo bosu broditii po vodi, a jih je ledeni mraz kaj hitro pregnal iz nje. Za tem so se nekateri odpravili v smeri proti Kamniškemu in Kokršskemu sedlu, drugi so si ogledovali lovsko kočjo predsednika republika in druge kočje ter hiše, grajene v značilnem planinskem slogu. Skupina se je odločila za igro z badmintonom, skratka vsi so izkoristili prijeten dan za oddih v naravi, dokler jih ni privabilo okusno pripravljeno kosilo.

PRIJETNO POPOLDNE

No, ko je bilo kosilo končano, so borci kar nenadoma v velikem številu izginili. Kot bi bila hajka! Seveda te ni bilo, pač pa je vsakemu gó-dilo, da bi si privoščili krajši počitek. Razšli so se v senco dreves in grmovja, se po-

okusno pecivo. Vmes so si pripovedovali razne šale ter dogodivščine in prijetno popoldne je hitro, kar prehitro minevalo. Nikomur ni bilo dolgčas, čeprav ni bilo zraven harmonike ali kakšne druge vrste glasbe.

DOBRA REKLAMA

Seveda pa naši borci niso bili v Kamniški Bistrici sami. Tam je bilo tudi dosti drugih izletnikov, ki so se prav tako zadrževali v bližini in iskali sonce ali pa senco. Ko so videli, da si naši Žitovci jemljejo iz kartonastih škatel prej omenjene dobrote, jih je zamikalo, da bi tudi oni bili deležni slastnega peciva. Opo-gumil se je najprej neki možak in prišel v bližino.

»Ali bi jaz tudi lahko dobil nekaj kosov, za otroka, ki ju imam? Koliko pa stane en kos?« No, dovoljeno mu je bilo vzeti nekaj kosov, plačal pa ni nič. »Hvala,« je dejal, »pri Žitu ste pa res dobrodušni.«

Že se je za njim znašlo ob škatlah vitko dekle in dejalo: »Bi morda meni tudi kaj dali? Koliko pa stane?«

»Ja, to je samo za otroke. Povejte koliko otrok imate, pa boste lahko vzeli za vsakega nekaj,« je brž dobila odgovor. Pri tem pa ji je glas ostal kar v grlu in zmedla se je. Ni vedela, kaj bi storila. Končno se je opogumila in vzela tri preste »za svoje otroke.«

No, najpogumnejša pa je bila triletna Mojca iz Šmarce pri Kamniku. V rdečem krilcu in modri belo pikčasti rutici je priskakljala k škatlam in začela segati vanje. Ko si je nabrala nekaj kosov peciva, je postala zgovorna, vedela je povedati koliko je stara, kako ji je ime in celo zatrdila je, da že obiskuje šolo. Bila pa je tudi prava manekenka. Ko smo namerili nanjo fotoaparāt, je kar večkrat pozirala, seveda s polnima rokama Žitovih dobrot.

Vse to je vzbudilo med borci veliko vedrega veselja, vsi pa so si bili edini, da je bila to res dobra reklama za Žitove proizvode.

Kaj hitro je minilo popoldne in treba je bilo oditi v dolino. Še krepki stiski rok in prisrčni pozdravi, pa so začeli naši ljudje odhajati zadovoljni in spočiti, v zavesti, da so znova preživeli skupaj lep dan. Ko smo jih vpraševali, kako so se počutili, so bili vsi enakega mnenja, da je bilo letošnje srečanje zelo prijetno, saj so se doobra naužili miru in planinske narave.

ROGATE MISLI

Govorimo o nepravilnih obogatitvah. Torej poznamo tudi upravičene.

*

Še nikogar niso zaprli, če je preveč molčal.

*

Domača kokoš je zmanjšala svojo produktivnost z enega jajca dnevno na eno na štiri dni.

*

Boj proti napakam bi bil uspešnejši, če ne bi ljudje prav napak radi delali.

No, potrebna je bila tovariška pomoč bosemu prijatelju

vilo članov aktiva ZB Žito na poč v osrčje Kamniških planin, kajti obetalo se je lepo vreme. Cilj »pohoda« je bila to pot Kamniška Bistrica, zbor pa napovedan ob 9. uri. Večina udeležencev je bila dokaj točna, prvi pa je bil »na bojnem položaju« tovariš Mišo Lipuš, »komandant Žitove brigade«. Seveda so bili točno na mestu tudi »intendant« ki so v motoriziranem »trenu« pripeljali del provianta. Skratka, vse je bilo disci-

Sredi dopoldneva so se borci zbrali na resen pomenek o delu in nalogah

Mala Mojca je pokazala velik smisel za to, kaj je dobro in slastno

**DOPISUJTE V
GLASNIK ŽITO,
KI JE VAŠE GLASILO!**

**UREDNIŠTVO VAS VABI
PRAV VSE
K SODELOVANJU**

Izdaja Zivilski kombinat »ŽITO«, Ljubljana, Smartinska c. 154. Ureja uredniški odbor — odgovorni urednik Janez Slovinc. Naklada 1000 izvodov — Klišjeji ČZP Ljudska pravica, Ljubljana — Tisk Zvezniška tiskarna v Ljubljani

NE SAMO OSEBNE KORISTI!

ZAPIS S SESTANKA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK ŽITO

Na minulem sestanku osnovne organizacije ZK Žito, ki se ga je, poleg 41 članov, udeležil tudi član mestne konference ZK tovariši študentske demonstracije za boj proti socializmu.

— Urediti bo treba nujno davčno poslovanje, da ne bo več prišlo do utaje davkov, kar se je pokazalo zlasti pri obrtnikih.

— Nenormalno stanje v naši družbi omogoča boga-

torja že itak dovolj blage te vrste, kar več kot zadostuje za potrebe prebivalcev. Ta primer bo povzročil še več težav in škode socialističnemu sektorju, oziroma omenjenim podjetjem, zakaj ugotovljeno je, da trgovina Žita na Šmartinski cesti v desetih letih ni mogla ustvariti toliko dobička, kolikor bo stala samo dograditev tega kioska.

Po razpravi je spregovoril tudi tov. Kele, ki se je strinjal z razpravo navzočih, poudaril pa je, da je treba razčiščevati probleme najprej v lastnem okviru in ne samo kritizirati pojave izven meja podjetja.

Tov. Mihelič je nato prebral predlog kandidatov za delegate VI. kongresa ZKS, ki ga je poslala kadrovska komisija mestne konferen-

ce ZK, nato pa je predlagal, naj bi izvolili, poleg tov. Perovškove, kot delegata za kongres še tov. Slovenca. Navzoči so se s tem strinjali in so ga soglasno izvolili.

Ob koncu sestanka je tovariš Slovenec članom razložil program proslave desetletnice kombinata ter odprtja novega mlina in drugega dela silosa, nakar je bil sestanek zaključen.

Balinišče so s skromno slovesnostjo odprli. Direktor Šefman je prerezal vrvico

Kele, so udeleženci razpravljali o aktualnih političnih dogodkih v minulem obdobju, razen tega pa so izvolili in predlagali kot delegata za kongres ZKS še enega svojega člana.

Sekretar tov. Mihelič je v uvodu najprej nakazal glavne probleme, ki so se pojavili v naši deželi, to so demonstracije študentov, prekinitve dela v nekaterih gospodarskih organizacijah in nekateri drugi pojavi v naši družbi. Za tem je opozoril na pojave v kombinatu, ko so celo člani ZK v pekarni na Šmartinski cesti širili govornice, da imajo vodilni delavci v kombinatu zelo visoke osebne dohodke. Vendar pa je bilo ugotovljeno, da so te izjave neresnične.

Nadalje je poudaril, da so se komunisti Žita na svojem prejšnjem sestanku točno dogovorili, da bodo podprli nadaljnji razvoj kombinata do leta 1970, sedaj pa nekateri člani ZK govorijo drugače in gledajo na razvoj kombinata zgolj z vidika svojih osebnih koristi. Dejal je, da se je treba o tem odkrito pogovoriti in te pojave odpraviti.

Za tem je bilo prebrano poročilo IK CK ZKS in drugo gradivo, ki govori o nenormalnih pojavih v naši družbi.

Po vsem tem se je razvila široka razprava, v kateri so člani ZK obsojali vse pojave, tako izven kombinata kot v kombinatu. Iz razprave naj povzamemo nekatera najbolj značilna mnenja in ugotovitve:

— Študenti ne bi demonstrirali, če bi imeli svoje probleme s pomočjo družbe že prej rešene. Predvsem pa je treba rešiti probleme tistim študentom, ki so najbolj potrebni družbene pomoči. Jasno pa je treba zatreti delovanje raznih sovražnih elementov, ki so prav gotovo hoteli izkori-

tenje in prisvajanje družbenega imetja določenim slojem, s tem pa prihaja do korupcije. To pa je daleč od socialistične morale.

— Ni prav, da so stalno v porastu družbene dajatve na stopnjo, ki jo je predvidela reforma, prav tako ne naraščanje osebnih dohodkov pri zveznih, republiških in drugih organih nad rastjo OD v gospodarstvu. Treba bo izvajati tudi zakonske predpise, ali pa poklicati določene ljudi na odgovornost.

— Dosledno se bo treba boriti za to, da bo sistem delovanja naše družbe pravilno postavljen in voden, sicer pa je treba pokazati s prstom na tiste, ki so odgovorni in krivi, da je prišlo do tako nenormalnega stanja v naši družbi.

— Ugotoviti je treba, kdo si zida vikende in živi v razkošju, zakaj delavci si tega prav gotovo ne morejo privoščiti. Nemogoče je v socializmu, da imajo nekateri težke milijone, drugi pa se borijo dnevno s težavami.

— Komunisti v podjetju morajo stremeti, da bo sistem gospodarjenja bolj učinkovit in da bodo odnosi pravilnejši. Urediti in utrditi bo treba sistem nagrajevanja po delu. Osnova povečanju osebnih dohodkov naj bo le in predvsem povečana produktivnost. Najti bo treba tiste rezerve, ki bodo pripomogle k povečanju osebnih dohodkov. Odgovornost komunistov glede uresničevanja zahtev reforme je vedno večja in terja njihovo vse večjo budnost ter družbeno aktivnost.

Komunisti Žita so posebej kritično ocenili pojav, ko je dobil na Šmartinski cesti dovoljenje za gradnjo kioska za prodajo slaščic privatni obrtnik, čeprav je v Novih Jaršah v trgovinah Žita, Prehrane in Merca-

Boj negativnim pojavom

Nadaljevanje z 12. strani

ne bo mogoče uveljaviti take delovne dobe, kol je bila sprejeta na kongresu, bo treba zamenjati sestav našega IS, kajti mimo te zahteve kongresa ni mogoče iti, in če bo administracija ugotovila, da je to nemogoče, bomo pač našli boljše administracijo.

Sindikat bo moral fu zastaviti vso svojo avtoriteto, kajti določene politične posledice bodo, če se bo skušalo iti mimo teh zahtev in sklepov sindikata.

RANT — Petrovič je podal osnovno vsebino kongresa, jaz pa bi povedal, da smo na predsedstvu MSS prišli do zaključka, da bi v teh poletnih mesecih imeli razgovore v nekaterih delovnih organizacijah o aktivnosti sindikata po kongresu in tako vključili v aktivno delo vse delegate s kongresa.

Po našem programu bi šlo pri tem za razčiščevanje določenih vprašanj ter napotkov, ki jih je izvršni komite na svoji seji formuliral. Cilj pa je, da povečamo prizadevnost članstva za aktivnejše sodelovanje pri razvijanju samoupravljanja ter pri sodelovanju za odpravo določenih napak v sistemu in v nekaterih organizacijah.

Novo balinišče v Bistri

Člani delovnih kolektivov, zlasti pa borci Žita, se še dobro spominjajo, da je pri mlinu Bistra pred dvema letoma obstajalo balinišče. Tam so našli mnogi delavci svoje razvedrilo, užitek in možnost rekreacije. Glede na to, da je prišlo v tem mlinu do rekonstrukcije, pa je bilo treba nekdanje balinišče podreti.

Delavcem delovne enote Notranjskega področja pa žilica ni dala miru. Želeli so si znova zgraditi svoj rekreacijski prostor in v tem so tudi uspeli. Brez večjih stroškov in s prostovoljnimi delom so si zgradili novo balinišče, dolgo približno 20, široko pa okrog 4 metre. Balinišče so tudi primerno ogradili in uredili. Pred kratkim so imeli majhno interno svečanost, na kateri so balinišče odprli, seveda pa takoj odigrali že nekaj tekem. Balinišče je lepo urejeno, za zdaj še ni dovolj utrjeno, toda čez čas bo primerno tudi za večje tekme med kolektivi kombinata. Graditeljem, posebno pa najprizadenejšemu, tovarišu Štampiharju, čestitamo in želimo binarjem veliko športnih užitkov!

Nadalje ugotavljamo, da nekatera podjetja prikazujejo zelo nizke OD, čeprav imajo zaposleni še druge oblike dohodka (dnevnice, kilometrine ipd.), ki pa v končni obliki prav tako predstavljajo osebni dohodek.

Potem je še izvajanje pravilnika o delovnih razmerjih, saj se pogosto dogaja, da posamezna določila uporabljamo za razne osebne obračune z nekaterimi zaposlenimi.

RAVNIKAR — Zanima me, kaj je bilo sklenjenega na kongresu za odpravo nočnega dela pekov!

PETROVIČ — O tem problemu je na kongresu razpravljajal en delegat. Vendar so bile na kongresu zajete vse panoge, zato ni bilo mogoče za to formulirati posebnega sklepa in bomo morali to vprašanje urediti v okviru republike, kajti problem nočnega dela ni enako rešljiv za celo Jugoslavijo, ampak bo Slovenija prva sposobna sprejeti zakon o ukinitvi nočnega dela. Pripomnim naj še, da se glede tega vprašanja dela pospešeno.

RANT — Na seji predsedstva našega strokovnega odbora, ki je bil pri vas in na katerem so sodelovali predstavniki kombinata, smo se dogovorili, da bo kombinat pripravil analizo o odpravi nočnega

dela, sindikat pa bo to dokumentacijo posredoval pristojnim organom, tako da bi z novim letom že prešli na dnevno delo.

TOMAŽIN — O sklepih in stališčih 6. kongresa bomo morali razpravljati v naših sindikalnih podružnicah, zato naj se na osnovi tega dogovorimo o bodočem programu našega dela.

Glede nočnega dela in njegove ukinitve bodo naši strokovnjaki izdelali analizo in postavili naša stališča, da bo to vprašanje končno le ugodno rešeno.

Nadalje se mi zdi povsem pravilen predlog na 6. kongresu o skrajšanju delovnega staža zaposlenih in mislim, da sedanje razprave naših političnih delavcev le niso povsem nepravilne, kajti zavedati se moramo, da so danes pogoji dela in življenja drugačni.

PETROVIČ — Vse države v svetu čedalje bolj skrajšujejo delovno dobo, samo pri nas gremo na podaljševanje. Iz tega vidimo, da nihče ne upošteva dinamike. Mislim pa, če gospodarstveniki ne bomo znali presoditi, kaj je prav in kaj lahko povzroči politični problem, potem bodo pač morali sindikati o tem zavzeti kar najodločnejše stališče.

Po odprtju balinišča se je začelo tekmovanje